

TABEL DE CONCORDANȚĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și protejarea victimelor acestuia)

1	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX			
	Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/1712 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024			
2	Titlul proiectului de act normativ național			
	Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative (prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și protejarea victimelor acestuia)			
3	Gradul general de compatibilitate: transpunerea parțială.			
4	Autoritatea/persoana responsabilă			
	Ministerul Justiției, Iulia Rotari, consultant principal Direcția elaborare acte normative.			
Actul Uniunii Europene		Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observații
6		7	8	9
Articolul 1			Compatibil	Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, la articolul 1 stabilește scopul acesteia:
Obiectul				„Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, protecția și asistența acordată victimelor acestuia, ținând seama de principiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”
Prezenta directivă instituie norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor penale în materie de trafic de persoane. Directiva introduce, de asemenea, dispoziții comune, ținând seama de perspectiva de gen, pentru a asigura o mai bună prevenire în cazul acestei				Legislația Republicii Moldova stabilește clar: - definirea infracțiunilor și sancțiunilor penale în materie de trafic de ființe umane; - dispoziții generale privind prevenirea și protecția victimelor; - abordare integrată (prevenire, protecție, urmărire penală).

categorii de infracțiuni și o mai bună protecție a victimelor acestora.			Mențiunea expresă privind <i>perspectiva de gen</i> nu apare în formularea scopului legii, însă este prezentă în anumite dispoziții și strategii naționale conexe. Codul penal nr. 985/2002 incriminează următoarele fapte: Traficul de ființe umane (art. 165); Utilizarea rezultatelor muncii sau serviciilor unei persoane care este victimă a traficului de ființe umane (art. 165¹); Traficul de copii (art. 206); Utilizarea rezultatelor muncii sau serviciilor unei persoane care este victimă a traficului de copii (art. 206¹).
<i>Articolul 2</i> Infracțiuni privind traficul de persoane (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele acte intenționate sunt incriminate: Recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, inclusiv schimbul sau transferul de control asupra persoanelor în cauză, efectuate sub amenințare sau prin uz de forță sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, prin fraudă, prin înșelăciune, prin abuz de putere sau profitând de starea de vulnerabilitate sau prin oferirea sau primirea de bani sau de alte foloase pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra alteia, în vederea exploatării.	<i>Art. II – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Reaublicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), u modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> 3. Articolul 165: <i>„la alineatul (1), în dispoziție, după cuvintele „primirea unei persoane adulte” se introduc cuvintele „inclusiv schimbul sau transferul de control asupra persoanei respective”, cuvintele „comerciale sau necomerciale” se substituie cu cuvintele „, al căsătoriei forțate”, iar după cuvintele „similare sclaviei” se introduc cuvintele „al aservirii”.</i> 6. Articolul 206: <i>„la alineatul (1), în dispoziție, după cuvintele „primirea unui copil” se introduc cuvintele „inclusiv schimbul</i>	Compatibil	Definiția traficului de persoane din art. 2 pct. 1 al Legii nr. 241/2005 și articolul 165, 206 din Codul penal nr. 985/2002 corespunde cerințelor art. 2 alin. (1) din Directiva 2011/36/UE. Astfel: Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane – Articolul 2. Noțiuni principale „În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni principale: 1) <i>trafic de ființe umane</i> (trafic de persoane adulte sau trafic de copii) – recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, prin amenințare cu forța sau prin folosirea forței ori a unor alte mijloace de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau de situație de vulnerabilitate ori prin darea sau primirea de bani ori de beneficii de orice gen pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane, în scopul exploatării acesteia;” Codul penal nr. 985/2002: Articolul 165. <i>Traficul de ființe umane</i> „(1) Recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane adulte, cu sau fără consimțământul acesteia, în scopul exploatării sexuale comerciale sau necomerciale, al exploatării prin muncă sau servicii forțate, al practicării cerșetoriei, al însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale, al folosirii ilegale în testări sau experimente medicale ori științifice, al exploatării în sclavie

	sau transferul de controla supra acestuia”, se completează cu litera a¹) iar după litera c) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins: „a¹) căsătoriei forțate; c¹) aservirii”. Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 2. La articolul 2: punctul (1) va avea următorul cuprins: „1) trafic de ființe umane – fapte infracționale prevăzută la art. 165 sau 206 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002”.	sau în condiții similare sclaviei, al folosirii în conflicte armate ori în activități criminale, al prelevării organelor, țesuturilor și/sau celulelor umane, precum și al folosirii femeii în calitate de mamă-surogat ori în scop de reproducere, săvârșită prin: a) aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării violenței; b) răpire; c) sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor; d) ținerea în servitute, în scopul întoarcerii unei datorii; e) amenințare cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei sau altor persoane fizice sau juridice; f) înșelăciune; g) abuz de poziție de vulnerabilitate sau abuz de putere, dare ori primire a unor plăți sau beneficii pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra altei persoane [...]” Articolul 206. <i>Traficul de copii</i> „(1) Recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil, precum și darea sau primirea unor plăți ori beneficii pentru obținerea consimțământului unei persoane care deține controlul asupra copilului, în scopul: a) exploatării sexuale comerciale sau necomerciale; b) exploatării prin muncă sau servicii forțate; b¹) practicării cerșetoriei sau în alte scopuri josnice; b²) însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale; b³) folosirii ilegale în testări sau experimente medicale ori științifice; c) exploatării în sclavie sau în condiții similare sclaviei; d) folosirii în conflicte armate; e) folosirii în activitate criminală; f) prelevării organelor, țesuturilor și/sau celulelor umane; h) vânzării sau cumpărării; i) folosirii în calitate de mamă-surogat ori în scop de reproducere; j) adopției ilegale”
--	--	--

			Totodată, noțiunile arătate mai sus nu sancționează și acțiunea de schimbare sau de transfer al controlului asupra persoanei traficate, precum și nu cuprind formele de exploatare: căsătoria forțată și aservirea.
(2) O stare de vulnerabilitate înseamnă o situație în care persoana în cauză nu poate decât să se supună abuzului implicat, neavând o alternativă reală sau acceptabilă.		Compatibil	Conceptul de vulnerabilitate este recunoscut explicit, inclusiv ca mijloc de constrângere în Codul penal și definit detaliat în Legea nr. 241/2005, respectiv corespunde sensului Directivei. Articolul 2 pct. 10 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane reglementează noțiunea de <i>stare de vulnerabilitate</i> – stare specială în care se află persoana astfel încât este dispusă să se supună abuzului sau exploatării, în special din cauza: a) situației precare din punctul de vedere al supraviețuirii sociale; b) situației condiționate de vârstă, sarcină, boală, infirmitate, deficiență fizică sau mintală; c) situației precare și ilegale de intrare sau de ședere în țara de tranzit sau de destinație; Codul penal nr. 985/2002: art. 165 alin. (1) menționează: „abuz de poziție de vulnerabilitate” ca mijloc de comitere a infracțiunii. art 206 alin.(2) menționează ”profitare de abuz de autoritate sau de situația de vulnerabilitate a copilului” ca agravantă a infracțiunii de trafic de copii.
(3) Exploatarea include, cel puțin, exploatarea prostituției altor persoane sau alte forme de exploatare sexuală, munca sau serviciile forțate, inclusiv cerșitul, sclavia sau practicile similare sclaviei, aservirea, exploatarea activităților infracționale sau prelevarea de organe ori exploatarea	<i>Art. II – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Reăublicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), u modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>3. Articolul 165:</i>	Compatibil	Articolul 2 pct. 3) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane stabilește noțiunea de exploatare a persoanei și formele de realizare: • munca/serviciile forțate (lit. a), • sclavia și practicile similare sclaviei (lit. b), • exploatarea sexuală comercială sau necomercială (lit. c), • prelevarea de organe/țesuturi sau alte părți componente ale corpului uman (lit. d),

maternității de substituție, a căsătoriei forțate sau a adopției ilegal	<i>„la alineatul (1), în dispoziție, după cuvintele „primirea unei persoane adulte” se introduc cuvintele „inclusiv schimbul sau transferul de control asupra persoanei respective”, cuvintele „comerciale sau necomerciale” se substituie cu cuvintele „ , al căsătoriei forțate”, iar după cuvintele „similare sclaviei” se introduc cuvintele „al aservirii”. ”</i> 6. Articolul 206: <i>„la alineatul (1), în dispoziție, după cuvintele „primirea unui copil” se introduc cuvintele „inclusiv schimbul sau transferul de controla supra acestuia”,</i> <i>se completează cu litera a¹) iar după litera c) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:</i> <i>„a¹) căsătoriei forțate;</i> <i>c¹) aservirii”. ”</i> <i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> 2. La articolul 2:		• folosirea femeii ca mamă-surogat sau în scop de reproducere (lit. e), • adopția ilegală (lit. f), • folosirea în conflicte armate (lit. g), • folosirea în activități criminale (lit. h), • cerșetoria (lit. i), • vânzarea către o altă persoană (lit. j), • alte activități contrare drepturilor fundamentale (lit. k). Codul penal nr. 985/2002 prevede: la art. 165 – <i>Traficul de ființe umane</i>: în scopul exploatarei sexuale comerciale și necomerciale, al exploatarei prin muncă sau servicii forțate, sclavia, cerșetoria, folosirea în activități criminale ori în conflicte armate, prelevarea de organe, folosirea ca mamă-surogat, reproducere etc.” la art. 206 – <i>Traficul de copii</i>: prevede explicit exploatarea sexuală comercială și necomercială, munca forțată, cerșetoria, adopția ilegală, mamă-surogat, sclavia, conflicte armate, activitate criminală, prelevare de organe, vânzării sau cumpărării, folosirea ca mamă-surogat sau în scop de reproducere, adopția ilegală. Căsătoria forțată nu apare ca termen distinct, dar este reglementată în Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane la art. 2 pct. 3²: <i>exploatare sexuală necomercială</i> - folosirea persoanei prin constrângere, fără interes material, exprimându-se în căsătorie (inclusiv poligamică) sau concubinaj. Totodată, căsătoria forțată este incriminată de Codul penal nr. 985/2002 la articolul 167¹ (introdus prin Legea nr. 252/2025, în vigoare din 14 februarie 2026): „(1) Forțarea persoanei de a se căsători sau de a se implica în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj), precum și de a rămâne în astfel de relații, săvârșită prin aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării acesteia,”. Alin. (2) sancționează aceleași acțiuni săvârșite cu bună știință asupra unui minor.
--	---	--	---

	punctul 3), se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins: „b¹) al aservirii” la litera c) cuvintele „comercială sau necomercială” se exclud; se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins: „c¹) obligarea la căsătoria forțată;”; punctul 3¹) va avea următorul cuprins: „3¹) exploatare sexuală – folosirea persoanei prin constrângere în prostituție sau în industria pornografică, precum și orice altă formă de exploatare de natură sexuală, indiferent de prezența sau lipsa unui beneficiu patrimonial;”; punctul 3²) se exclude; la punctul 9) textul „ , inclusiv să se angajeze ori să rămână în raport de concubinaj sau de căsătorie” se exclude; se completează cu punctele 15) și 16) cu următorul cuprins: „15) căsătoria forțată – încheierea unei căsătorii sau relația asemănătoare dintre soți (concubinaj) prin vicierea, lipsa sau afectarea		
--	--	--	--

	<i>liberului consimțământ a uneia dintre părți;</i> <i>16) aservire – stare a persoanei de dependență și subordonare față de altă persoană, supusă unei forme de constrângere sau dominație de natură psihologică, socială, economică ori afectivă, care limitează în mod esențial libertatea de alegere sau de mișcare, dacă nu constituie sclavie sau practici similare sclaviei.”</i>		
(4) Consimțământul unei victime a traficului de persoane la exploatare, indiferent dacă este intenționat sau efectiv, este irelevant atunci când a fost folosit oricare dintre mijloacele prezentate la alineatul (1).		Compatibil	Prevederea din art. 2 alin. (4) din Directiva 2011/36/UE, potrivit căreia „<i>consimțământul unei victime a traficului de persoane la exploatare, indiferent dacă este intenționat sau efectiv, este irelevant atunci când a fost folosit oricare dintre mijloacele prezentate la alineatul (1)</i>”, este compatibilă cu cadrul normativ al Republicii Moldova. Această compatibilitate rezultă din: 1. Codul penal nr. 985/2002, art. 165 Traficul de ființe umane, alin. (1) care prevede expres că recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane adulte „<i>cu sau fără consimțământul acesteia</i>” constituie trafic de ființe umane dacă este realizată în scopul exploatării și cu utilizarea mijloacelor prevăzute de lege, și art. 206 Traficul de copii potrivit căruia infracțiunea în sine cuprinde doar acțiuni și scop, nu cuprinde mijloace, adică consimțământul este irelevant. 2. Art. 30 alin. (3) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane care stabilește că „<i>consimțământul victimei traficului de ființe umane la exploatare nu este relevant pentru tragerea la răspundere penală a traficanților dacă au fost utilizate oricare din mijloacele specificate la art. 2 pct. 1</i>”.

			Astfel, ambele acte normative interne reflectă esența prevederii europene, eliminând relevanța consimțământului victimei .
(5) Atunci când faptele menționate la alineatul (1) sunt îndreptate împotriva unui copil, acestea constituie infracțiunea de trafic de persoane, chiar dacă nu a fost folosit niciunul dintre mijloacele menționate la alineatul (1). Prezentul alineat nu se aplică exploatarea maternității de substituție astfel cum se menționează la alineatul (3), cu excepția cazului în care mama purtătoare este un copil.		Compatibil	Articolul 206 alin. (1) din Codul penal nr. 985/2002 stabilește acțiunile prevăzute de alineatul (1) art. 2 din Directivă, orientate împotriva unui copil. Mijloacele de comitere menționate la același alineat din Directivă se regăsesc la alin. (2) al art. 206 din Codul penal nr. 985/2002, în calitate de circumstanțe agravante, și anume: „(2) Aceleași acțiuni însoțite: a) de violență fizică și/sau psihică, de aplicare a armei de foc sau de amenințare cu aplicarea acesteia; b) de abuz și/sau violență sexuală; c) de profitare de abuz de autoritate sau de situația de vulnerabilitate a copilului, de amenințare cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei copilului sau altor persoane; f) de prelevare a organelor țesuturilor și/sau celulelor umane; g) de motive de prejudecată,”
(6) În sensul prezentei directive, „copil” înseamnă orice persoană care are mai puțin de 18 ani.		Compatibil	Articolul 2 pct. 4) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane definește copilul – <i>persoană care nu a atins vârsta de 18 ani</i>. Suplimentar, art. 27 din Legea nr. 241/2005 prevede prezumția de vârstă, astfel că în cazul în care nu se cunoaște vârsta victimei traficului de ființe umane, dar există motive a se considera că victima nu a atins vârsta de 18 ani, se prezumă că victima este copil și, pînă la constatarea exactă a vârstei, ea va fi tratată drept copil, aplicându-i-se toate măsurile speciale de protecție prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative.
Articolul 3 Instigare, complicitate și tentativă Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea, complicitatea și tentativa legate de săvârșirea unei infracțiuni		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002 prevede: Articolul 27. Tentativa de infracțiune „Se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.”;

menționate la articolul 2 sunt pasibile de sancțiuni.			Articolul 42. Participanții „(1) Participanții sînt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.”; Articolul 83. Aplicarea pedepsei pentru participație „Organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune, prevăzută de legea penală, săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține cont de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de prevederile art.75.”. Legislația Republicii Moldova prevede explicit sancționarea tentativei, instigării și complicității pentru orice infracțiune, inclusiv traficul de persoane și traficul de copii (art. 165 și art.206 CP). Astfel, cerința Directivei UE este reflectată integral în Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002.
<i>Articolul 4</i> Sancțiuni (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 2 sunt pasibile de a fi pedepsite cu pedeapsa închisorii cu maximum de cel puțin cinci ani.		Compatibil	Potrivit Codului penal nr. 985/2002, sancțiunea pentru trafic de ființe umane, comis fără circumstanțe agravante (art. 165 alin. (1)) prevede ”se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani”; sancțiunea pentru trafic de copii, comis fără circumstanțe agravante (art. 206 alin. (1)) prevede ”se pedepsește cu închisoare de la 10 la 12 ani”. Directiva prevede ca maximumul pedepsei să fie de cel puțin 5 ani, iar în Republica Moldova maximumul este de 10 ani pentru trafic de ființe umane și 12 ani pentru trafic de copii, ceea ce depășește cerințele minime stabilite de Directivă privind sancțiunea maximă aplicabilă.
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 2 sunt pasibile de a fi pedepsite cu pedeapsa închisorii cu maximum de cel puțin zece ani atunci când infracțiunea:		Compatibil	Potrivit articolul 165 din Codul penal nr. 985/2002, sancțiunea pentru trafic de ființe umane comis în circumstanțe agravante, prevede ” închisoare de la 7 la 12 ani”(alin.(2) art.165 CP) și ” închisoare de la 10 la 20 ani”(alin.(3) art.165 CP), iar articolul 206 din Cod penal nr. 985/2002, sancțiunea pentru trafic de copii comis cu circumstanțe agravante prevede:

			”închisoare de la 10 la 15 ani” (alin.(2) art.206 CP) și ”închisoare de la 15 la 20 ani” (alin.(3) art.206 CP). Astfel, pentru agravantele prevăzute la alineatul (2) al art. 4 din Directivă, Codul penal nr 985/2002 prevede pedeapsa maximă de 12/20/15 ani, ceea ce depășește cerințele minime stabilite de Directivă privind sancțiunea maximă aplicabilă.
(a) a fost săvârșită împotriva unei victime care era deosebit de vulnerabilă, categorie în care, în contextul prezentei directive, sunt incluși cel puțin copiii victime;		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002 prevede la art. 165 alin.(2) lit.c) ca circumstanță agravantă comiterea faptei asupra unei femei gravide, iar art. 206 reglementează în întregime infracțiunea de trafic de copii, recunoscând în mod expres vulnerabilitatea acestei categorii de victime.
(b) a fost săvârșită în cadrul unei organizații criminale, în sensul Deciziei-cadru 2008/841/JAI din 24 octombrie 2008 a Consiliului privind lupta împotriva crimei organizate; <i>Articolul 1 din Decizia-cadru 2008/841/JAI:</i> <i>„organizație criminală” desemnează o asociație structurată, stabilită în timp, de mai mult de două persoane, care acționează concertat în vederea comiterii de infracțiuni pasibile de o pedeapsă privativă de libertate sau de aplicarea unei măsuri de siguranță privative de libertate cu o durată maximă de cel puțin patru ani, sau de o pedeapsă mai severă, pentru a obține, direct sau indirect, un beneficiu financiar sau de altă natură materială;</i>		Compatibil	Codul penal nr 985/2002 prevede la art.165 alin.(3) lit a) ca formă agravantă, comiterea traficului de ființe umane de către un grup criminal organizat sau de o organizație criminală. Aceeași prevedere se regăsește și în art.206 alin.(3) lit a), aplicabil traficului de copii, ceea ce confirmă alinierea cadrului legal național la aquisul comunitar. Art. 47 din Codul penal nr. 985/2002 reglementează noțiunea de <i>organizație criminală</i> după cum urmează: „Articolul 47. Organizația (asociația) criminală (1) Se consideră organizație (asociație) criminală o reuniune de grupuri criminale organizate într-o comunitate stabilă, a cărei activitate se întemeiază pe diviziune, între membrii organizației și structurile ei, a funcțiilor de administrare, asigurare și executare a intențiilor criminale ale organizației în scopul de a influența activitatea economică și de altă natură a persoanelor fizice și juridice sau de a o controla, în alte forme, în vederea obținerii de avantaje și realizării de interese economice, financiare sau politice.”.

„asociație structurată” desemnează o asociație care nu este formată la întâmplare pentru comiterea imediată a unei infracțiuni și care nu prezintă în mod necesar roluri definite formal pentru membrii săi, continuitatea membrilor sau o structură dezvoltată.			
(c) a pus în pericol viața victimei în mod intenționat sau din neglijență gravă;		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002 stabilește prin art. 165 și 206 circumstanțe agravante care implică un pericol grav pentru viața sau pentru sănătatea victimei. A se vedea art. 165 alin. (2) lit. f) și alin. (3) lit. b) și art. 206 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. e) din Codul penal nr. 985/2002.
(d) a fost săvârșită prin acte grave de violență sau a provocat vătămări deosebit de grave victimei, inclusiv vătămare fizică sau psihologică.		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002 stabilește la art.165 alin. (2) acțiunea de la alin. (1) săvârșită: lit. f) cu aplicarea violenței periculoase pentru viața, sănătatea fizică sau psihică a persoanei, lit. (g) cu deosebită cruzime pentru a asigura subordonarea persoanei ori prin folosirea violului, dependenței fizice, a armei, la alin. (3) lit. b) soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale sau cu o boală psihică a persoanei, cu decesul ori sinuciderea acesteia. Art. 206 stabilește la alin.(3) agravanta la lit. d ¹) însoțite de contaminarea copilului cu o boală venerică sau cu virusul HIV; lit e) soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale sau cu o boală psihică a copilului, cu decesul sau sinuciderea acestuia.
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazul în care se referă la o infracțiune menționată la articolul 2, sunt considerate circumstanțe agravante, în conformitate cu dispozițiile relevante din dreptul intern, următoarele:		Compatibil	Articolul 165 alin. (2) lit. e) din Codul penal nr. 985/2002 prevede drept circumstanță agravantă comiterea infracțiunii de către „o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional cu folosirea situației de serviciu”. Articolul 206 alin. (3) lit. c) prevede o formulare identică pentru infracțiunea de trafic de copii, calificând comiterea faptei în aceleași condiții drept circumstanță agravantă.

(a) faptul că infracțiunea a fost săvârșită de funcționari publici în exercitarea atribuțiilor lor;			
(b) faptul că autorul a facilitat difuzarea sau a difuzat, prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor, imagini sau materiale video ori materiale similare cu caracter sexual care implică victima.	<i>Art. II – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), u modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>3. Articolul 165:</i> <i>alineatul (2) se completează cu lit. i), cu următorul cuprins:</i> <i>„i) cu difuzarea sau facilitarea difuzării, prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al rețelelor de comunicații electronice, a imaginilor, materialelor video ori a materialelor similare cu caracter sexual care implică victima traficului.”;</i> <i>6. Articolul 206:</i> <i>alineatul (2) se completează cu lit. h), cu următorul cuprins:</i> <i>„h) de difuzarea sau facilitarea difuzării, prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al rețelelor de comunicații electronice, a imaginilor, a materialelor video ori a materialelor</i>	Compatibil	Cerința de la lit. (b) referitoare la difuzarea prin intermediul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) a materialelor cu caracter sexual care implică victima, nu este transpusă explicit în contextul infracțiunilor de trafic de persoane sau trafic de copii. Deși Codul penal nr. 985/2002 conține dispoziții referitoare la prestarea serviciilor sexuale online și sancționează difuzarea materialelor cu caracter sexual prin intermediul tehnologiilor informaționale (art. 220¹), aceasta se aplică în afara cadrului traficului. Prin urmare, este necesară completarea articolelor 165 și 206 din Codul penal nr. 985/2002 cu o circumstanță agravantă specifică pentru situațiile menționate la lit. b) din Directivă.

	<i>similare cu caracter sexual care implică copilul victimă.”</i>		
(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru ca infracțiunile menționate la articolul 3 să fie pedepsite prin aplicarea de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive, care pot presupune predarea.	<i>Art. II – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Reăublicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), u modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>1. La articolul 90 alin. (4) textul „art. 165 alin. (1) se completează cu textul „ și (2) ”;</i> <i>2. La articolul 90¹ după cuvintele „prevăzute la” se completează cu textul „art. 165 alin. (1) și (2) ”.</i>	Compatibil	Codul penal nr. 985/2002 prevede sancțiuni pentru infracțiunile de trafic de persoane și trafic de copii care sunt, în general, eficace, proporționale și disuasive, în conformitate cu cerințele Directivei. Totodată, potrivit art. 90 alin. (4) din Codul penal nr. 985/2002, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică persoanelor care au săvârșit forma simplă a traficului de persoane și a traficului de copii, prevăzute de alin. (1) al articolelor 165 și 206. Totodată, deși sub incidența art. 90 alin. (4) cade art. 165 alin. (1), rezultă că suspendarea condiționată a executării pedepsei se aplică în cazul alin. (2) al art. 165 din Codul penal.
Articolul 5 Răspunderea persoanelor juridice (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi angajată răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1), care au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organism al persoanei juridice în cauză, care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, pe baza:		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002, prin art. 21 alin. (3), stabilește temeiurile răspunderii penale a persoanelor juridice, cu excepția autorităților publice. Astfel, potrivit acestei dispoziții, persoana juridică răspunde penal dacă nu a respectat dispozițiile legii penale și dacă: lit. a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice; lit. b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere; lit. c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere. Astfel, legislația penală (art. 21 alin. (3) Cod penal nr. 985/2002) este conformă cu art. 5 alin. (1) din Directiva 2011/36/UE, întrucât reglementează expres răspunderea penală a persoanelor juridice pentru faptele comise de către persoane cu funcții de conducere, atât prin acțiune

(a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice; (b) a unei prerogative de a lua decizii în numele persoanei juridice respective; sau (c) a unei prerogative de a exercita control în cadrul persoanei juridice			directă, cât și prin admitere, autorizare, aprobare, utilizare sau lipsă de supraveghere și control.
(2) Statele membre se asigură, de asemenea, că poate fi angajată răspunderea unei persoane juridice atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) a făcut posibilă săvârșirea infracțiunilor menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1) în beneficiul acelei persoane juridice de către o persoană aflată sub autoritatea sa.		Compatibil	Art. 21 alin. (3) lit. c) din Codul penal nr. 985/2002 prevede expres răspunderea penală a persoanei juridice pentru infracțiunile comise ca urmare a lipsei de supraveghere sau control din partea persoanelor cu funcție de conducere, reflectând cerințele Directivei privind faptele comise de persoane aflate sub autoritatea sa.
(3) Răspunderea persoanei juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) nu exclude inițierea procedurilor penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori ai infracțiunilor menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1), instigatori ori complici la săvârșirea acestora.		Compatibil	Art. 21 alin. (5) din Codul penal nr. 985/2002 și art. 31 alin. (3) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prevăd expres că tragerea la răspundere a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a comis infracțiunea. Această reglementare reflectă în mod direct cerința Directivei 2011/36/UE, permițând inițierea procedurilor penale și împotriva autorilor, instigatorilor sau complicilor, indiferent de angajarea răspunderii persoanei juridice.

(4) În sensul prezentei directive, „persoană juridică” înseamnă orice entitate care are personalitate juridică în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor sau a organismelor publice în exercitarea prerogativelor lor de autoritate publică și a organizațiilor publice internaționale.		Parțial compatibil	Codul penal nr. 985/2002, articolul 21 alin. (3) prevede că „O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități [...]” Comparativ art. 5 alin. (4) din Directiva UE, se atestă o compatibilitate parțială deoarece de la noțiunea de persoană juridică nu sunt exceptate statele și organizațiile publice internaționale, în reglementarea națională actuală fiind exceptate doar autoritățile publice. Astfel, reglementarea națională poate crea aparența că aceste entități ar putea fi subiecte ale răspunderii penale, ceea ce nu corespunde aquis-ului comunitar. Alinierea definiției de persoană juridică la standardele europene va constitui obiectul de reglementare în cadrul unui alt proiect de lege, aflat în curs de elaborare.
<i>Articolul 6</i> Sancțiuni în cazul persoanelor juridice (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană juridică a cărei răspundere este angajată în temeiul articolului 5 alineatul (1) sau (2) este pedepsită prin aplicarea unor sancțiuni sau măsuri penale sau de altă natură efective, proporționale și cu efect de descurajare.		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002, în art. 165 (Traficul de ființe umane) și 206 (Traficul de copii), prevede sancțiuni penale pentru persoanele juridice, în funcție de gravitatea faptei: • amenzi (4000–10000 unități convenționale), • privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, • lichidarea persoanei juridice, pentru cazurile cele mai grave. Prin urmare, dispozițiile art. 165 și 206 din Codul penal nr. 985/2002 sunt conforme cu cerințele prevăzute de art. 6 alin. (1) din Directiva UE, întrucât prevăd sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive împotriva persoanelor juridice implicate în comiterea infracțiunilor de trafic de persoane.
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sancțiunile sau măsurile pentru persoanele juridice		Parțial compatibil	Articolele 165 și 206 din Codul penal nr. 985/2002 prevăd următoarele categorii de pedepse: a) amenda; b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate;

a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 5 alineatul (1) sau (2) pentru infracțiunile menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1) includ amenzi penale sau de altă natură și pot include alte sancțiuni sau măsuri penale sau de altă natură, cum ar fi: (a) excluderea de la dreptul de a primi beneficii publice sau ajutor public;		c) lichidarea. Adițional, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prevede că „În cazul în care se constată că au avut loc acțiuni de trafic de ființe umane prin intermediul persoanei juridice care dispune de licență pentru desfășurarea activității de întreprinzător ce a servit drept paravan pentru săvârșirea acțiunilor ilegale menționate, licența se retrage, iar persoana juridică se lichidează în temeiul unei hotărâri judecătorești.”. Codul penal nr. 985/2002 la art. 73 alin. (1) (Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate) prevede „Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, îlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități.”. Astfel, Codul penal nr. 985/2002 prevede ca pedeapsă complementară interdicția de a primi subvenții, îlesniri și alte avantaje de la stat, ceea ce acoperă formal cerința de la art. 6 alin. (2) lit. a) din Directivă. Cu toate acestea, legislația sectorială relevantă nu permite aplicarea efectivă a acestei sancțiuni. Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat nu prevede un mecanism prin care o persoană juridică condamnată pentru infracțiuni grave, precum traficul de persoane sau de copii, să fie exclusă de la accesul la ajutorul de stat. Legea nr. 71/2016 privind subvenționarea în agricultură și mediul rural prevede interdicția de a accesa subvenții de către subiecții subvenționării care în procedura de acordare a subvenției au săvârșit contravenții sau infracțiuni constatet printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată sau care au contribuit la emiterea unui act administrativ favorabil ilesaul sau la încheierea unui contract administrativ de subvenționare ilegal. Astfel, deși dispozițiile Codului penal nr. 985/2002 prevede interdicția de a primi subvenții și avantaje de la stat, aceasta nu este corelată cu normele juridice privind ajutoarele publice.
--	--	---

			Alinierea la standardele europene va constitui obiectul de reglementare în cadrul unui alt proiect de lege.
(b) excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la procedurile de achiziții publice, granturi, concesiuni și licențe;		Parțial compatibil	Codul penal nr. 985/2002 la art. 73 alin. (1) (Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate) prevede „Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități.”. Astfel, Codul penal nr. 985/2002 prevede ca pedeapsă complementară interdicția de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat, ceea ce acoperă formal cerința de la art. 6 alin. (2) lit. a) din Directivă. Cu toate acestea, legislația sectorială relevantă nu permite aplicarea efectivă a acestei sancțiuni. Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat nu prevede un mecanism prin care o persoană juridică condamnată pentru infracțiuni grave, precum traficul de persoane sau de copii, să fie exclusă de la accesul la ajutorul de stat. Legea nr. 71/2016 privind subvenționarea în agricultură și mediul rural prevede interdicția de a accesa subvenții de către subiecții subvenționării care în procedura de acordare a subvenției au săvârșit contravenții sau infracțiuni constatet printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată sau care au contribuit la emiterea unui act administrativ favorabil ilesaul sau la încheierea unui contract administrativ de subvenționare ilegal. Astfel, deși dispozițiile Codului penal nr. 985/2002 prevede interdicția de a primi subvenții și avantaje de la stat, care formal acoperă și interdicția de a participa la proceduri de atribuire a contractului de concesiune, aceasta nu este corelată cu normele juridice din legislația specială, cu excepția Legii nr. 121/2018 care stabilește expres această interdicție la art. 29 alin. (1). Art. 29 alin. (1) din Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii prevede că „Autoritatea contractantă

			excluce din procedura de atribuire a concesiunii operatorul economic în privința căruia s-a stabilit, în urma examinării informațiilor și documentelor prezentate de acesta, sau s-a luat cunoștință prin alt mod că operatorul respectiv a fost condamnat prin hotărâre definitivă a instanței judecătorești pentru comiterea uneia dintre infracțiunile specifice domeniului în care se inițiază concesiunea, precum și pentru participarea în cadrul unei organizații criminale, pentru corupție, pentru infracțiuni economice, pentru infracțiuni teroriste sau pentru infracțiuni legate de activitățile teroriste, de finanțarea terorismului, de exploatarea copiilor și de alte forme.”. Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice prevede la art. 19 alin. (3) lit. c) autoritatea contractantă este în drept să excludă de la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică orice ofertant sau candidat care <i>„a fost condamnat, în ultimii 3 ani, prin hotărârea definitivă a unei instanțe judecătorești, pentru o faptă care a adus atingere eticii profesionale sau pentru comiterea unei greșeli în materie profesională;”</i>. Totodată, noul proiect de lege privind achizițiile publice (număr unic 1066/MF/2024), înregistrat pe pagina web oficială a Parlamentului cu nr. 209 din 06.06.2025 (votat în prima lectură), care prevede transpunerea Directivelor 2014/24/UE, 89/665/CEE, 92/13/CEE, cuprinde la art. 57 obligația autorității contractante de a exclude de la procedura de atribuire orice ofertant sau candidat despre care se cunoaște că, în ultimii 5 ani a fost condamnat, prin hotărârea irevocabilă a unei instanțe judecătorești, pentru participare la activități ale unei organizații sau grupări criminale, pentru corupție, pentru fraudă și/sau pentru spălare de bani, pentru infracțiuni de terorism sau infracțiuni legate de activități teroriste, finanțarea terorismului, exploatarea prin muncă a copiilor și alte forme de trafic de persoane. Obligația de excludere a ofertantului/candidatului din procedura de atribuire se aplică și în cazul în care persoana condamnată printr-o hotărâre irevocabilă a unei instanțe judecătorești pentru infracțiunile prevăzute a acționat în calitate de membru al organismului de administrare, de conducere sau de control al respectivului ofertant/candidat sau are putere de reprezentare, de decizie sau de control în cadrul acestuia.
--	--	--	---

			Alinierea la standardele europene va constitui obiectul de reglementare în cadrul unui alt proiect de lege.
(c) interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale;		Compatibil	Art. 73 din Codul penal nr. 985/2002 reglementează pedeapsa complementară a privării unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate. Alineatul (1) prevede interdicția de a exercita alte activități, iar alineatul (2) prevede că această interdicție poate fi stabilită pe o durată determinată (până la 5 ani) sau nedeterminată, și poate fi limitativă teritorial sau sezonier.
(d) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au condus la săvârșirea infracțiunii în cauză;		Parțial compatibil	Codul penal nr. 985/2002 la art. 73 alin. (1) (Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate) prevede „Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități.”. Complementar, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prevede că „În cazul în care se constată că au avut loc acțiuni de trafic de ființe umane prin intermediul persoanei juridice care dispune de licență pentru desfășurarea activității de întreprinzător ce a servit drept paravan pentru săvârșirea acțiunilor ilegale menționate, licența se retrage, iar persoana juridică se lichidează în temeiul unei hotărâri judecătorești.”. Astfel, reglementarea națională permite retragerea licențelor sau autorizațiilor care au permis desfășurarea activității ilicite, în conformitate cu cerințele Directivei. Legea nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător coroborat cu Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nu stabilește mecanismul de retragere a licenței/autorizației care au autorizat desfășurarea activității care au condus la săvârșirea infracțiunii de trafic de ființe umane și de copii.

			Reglementarea mecanismului de retragere a licenței/autorizației constituie obiectul de reglementare unui alt proiect de lege.
(e) plasarea sub supraveghere judiciară;		Incompatibil	Legislația națională nu cuprinde reglementări vizavi de plasarea sub supraveghere judiciară a persoanei juridice. Alinierea la standardele europene va constitui obiectul de reglementare a unui alt proiect de lege.
(f) lichidarea judiciară;		Compatibil	Art. 74 din Codul penal nr. 985/2002 instituie expres sancțiunea lichidării persoanei juridice, definind-o ca dizolvarea acesteia cu toate consecințele prevăzute de legislația civilă. Se stabilește clar că lichidarea se aplică în cazul în care gravitatea infracțiunii face imposibilă continuarea activității persoanei juridice. Art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prevede retragerea licenței și lichidarea persoanei juridice care a fost folosit ca paravan pentru comiterea acestor infracțiuni, în temeiul unei hotărâri judecătorești. Codul civil nr. 1107/2002 la art. 224 oferă cadrul procedural pentru dizolvarea persoanei juridice de către instanța de judecată, inclusiv pentru cazurile în care activitatea contravine ordinii publice sau actului constitutiv, care formal pot coincide cu situațiile de trafic de persoane sau copii. De asemenea, Codul de executare nr. 443/2004, prin art. 286, asigură implementarea efectivă a sancțiunii de lichidare, care prevede transmiterea hotărârii de condamnare către instanța competentă și radierea din Registrul de Stat al întreprinderilor, ceea ce duce la încetarea juridică și practică a existenței persoanei juridice.
(g) închiderea unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii;		Incompatibil	Legislația națională nu prevede în mod expres sancțiunea „închiderea unităților” care au servit la săvârșirea infracțiunii, după cum este prevăzut în Directiva UE.

			Sanțiunile complementare prevăzute de art. 73 și 74 din Codul penal nr. 985/2002 precum retragerea licenței și lichidarea persoanei juridice, privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate produce efecte indirecte asupra unităților respective, determinând încetarea activității acestora. Însă o reglementare explicită privind închiderea unității nu este prevăzută. Alinierea la standardele europene va constitui obiectul de reglementare în cadrul unui alt proiect de lege.
(h) în cazul în care există un interes public, publicarea integrală sau parțială a hotărârii judecătorești care vizează infracțiunea săvârșită și sancțiunile sau măsurile impuse, fără a aduce atingere normelor privind confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal.		Parțial compatibil	Articolul 340 alin. (4) din Codul de procedură penală (4) Hotărârea judecătorească și opiniile separate se publică pe pagina web oficială a instanței judecătorești. Hotărârile de judecată sunt publicate pe Portalul național al instanțelor de judecată, cu respectarea regulilor de protecție a datelor cu caracter personal. Totodată, nu există un mecanism expres care să prevadă publicarea hotărârilor în scopul informării publice, sau care să faciliteze aplicarea sancțiunii complementare privind interdicția de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități. Alinierea la standardele europene va constitui obiectul de reglementare în cadrul unui alt proiect de lege.
<i>Articolul 8</i> Neurmărirea penală sau neaplicarea de sancțiuni victimei Statele membre, în conformitate cu principiile de bază ale sistemelor lor de drept, iau măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile naționale competente au dreptul de a nu urmări penal sau de a nu impune sancțiuni victimelor traficului de persoane pentru implicarea lor în activități		Compatibil	Legislația națională prevede expres, prin Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (art. 32) și Codul penal nr. 985/2002 (art. 165 alin. (4), art. 206 alin. (4)), absolvirea victimelor de răspundere penală, contravențională sau civilă pentru acțiunile pe care le-au săvârșit în legătură cu statutul de victimă a traficului. Art. 8 din Directivă stabilește că autoritățile naționale competente au dreptul de a nu urmări penal victimele pentru faptele comise ca urmare directă a situației de exploatare, formulare care oferă o marjă de apreciere. Spre deosebire, cadrul normativ al Republicii Moldova nu lasă

infracționale sau în alte activități ilegale pe care au fost obligate să le săvârșească drept consecință directă a faptului că au făcut obiectul oricăruia dintre actele menționate la articolul 2.			loc de apreciere, ci instituie o regulă obligatorie de absolvire de răspundere pentru victimele traficului.
<i>Articolul 9</i> Cercetarea și urmărirea penală (1) Statele membre se asigură că cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1) nu este condiționată de sesizarea sau de formularea de acuzații de către victimă și că procedurile penale pot continua chiar dacă victima și-a retras plângerea.		Compatibil	Articolul 276 alin. (1) din Codul de procedură penală nr. 122/2002 enumeră expres cazurile de inițiere a urmăririi penale în baza plângerii victimei. Dispoziția precitată nu include infracțiunea prevăzută de art. 165 și 206 din Codul penal nr. 985/2002. Prin urmare, urmărirea penală pentru trafic de persoane și trafic de copii se pornește din oficiu iar retragerea plângerii de către victimă nu împiedică continuarea urmăririi penale.
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite, atunci când natura faptei o impune, urmărirea penală a unei infracțiuni menționate la articolele 2 și 3 pentru o perioadă de timp suficientă după ce victima a împlinit vârsta majoratului.		Compatibil	Codul penal nr. 985/2002 prevede la articolul 60 prescripția tragerii la răspundere penală. Astfel, potrivit alin. (1) persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 3 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare; b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave; c) 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave; d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave; e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave. Totodată, potrivit alin. (1¹) al art. 60, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 159, 160, 167, 171, 172, 206, 208¹ săvârșite asupra minorilor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care minorul a împlinit vârsta de 18 ani. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea

			vârstei de 18 ani, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului. Astfel, pentru infracțiuni de gravitate deosebită, cum sunt traficul de ființe umane (art. 165 CP) și traficul de copii (art. 206 CP), termenul de prescripție este de 15 ani, iar pentru infracțiuni excepțional de grave este de 20 de ani. În mod general, termenul curge din ziua săvârșirii infracțiunii, nu din momentul în care victima a devenit majoră. De asemenea, Codul penal al RM, prin art. 60 alin. (1¹), prevede expres că, în cazul infracțiunilor săvârșite asupra minorilor (inclusiv traficul de copii), termenul de prescripție începe să curgă de la data împlinirii vârstei de 18 ani sau, în cazul decesului minorului, de la data decesului. Aceasta asigură posibilitatea de a iniția și continua urmărirea penală după majoratul victimei, conform cerinței directe a Directivei.
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3 beneficiază de o formare profesională corespunzătoare. Statele membre se asigură că persoanele, unitățile sau serviciile care se ocupă de cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3, în cazul în care respectivele infracțiuni sunt săvârșite sau facilitate prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor, dispun de expertiza și capacitățile tehnologice adecvate.		Compatibil	Republica Moldova a creat structuri specializate la nivel central și teritorial, cu competențe clare și formare profesională adecvată, inclusiv pentru cazurile în care sunt folosite tehnologii informaționale, după cum urmează: - Consiliul coordonator al organelor de drept cu atribuții în domeniul combaterii traficului de ființe umane de pe lângă Procurorul General (art. 11 alin. (7) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane) coordonează activitatea organelor de drept și altor organe competente în combaterea traficului de ființe umane. - La nivel central, Secția combatere trafic de ființe umane în cadrul Procuraturii Generale este unitatea specializată pentru control, analiză și monitorizare a investigării și urmărirea penală a infracțiunilor de trafic de persoane (Ordinul Procurorului General nr. 33/3 din 03.05.2022). - La nivel teritorial, procurorii specializați sunt desemnați pentru urmărirea penală pe cauzele de trafic de persoane investigate de Inspectoratele de Poliție Teritoriale (Ordinul Procurorului

Statele membre sunt încurajate să creeze unități specializate în cadrul serviciilor de aplicare a legii și al parchetelor, după caz și în conformitate cu sistemele lor juridice naționale.			General nr. 44/15 din 24.11.2016 și dispoziția nr.16 din 28.12.2024). - Centrul pentru combaterea traficului de persoane (CCTP), în subordinea Inspectoratului Național de Investigații al IGP, coordonează și investighează infracțiunile de trafic pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Reprezintă unitatea primară de combatere a traficului de persoane a Poliției, în subordinea Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției, și are misiunea de a investiga și urmări penal infracțiunile de trafic de ființe umane și cele conexe. Centrul are competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova. - Centrul pentru combaterea crimelor cibernetice în cadrul Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției are atribuții de investigare a exploatării sexuale facilitate prin tehnologii informaționale, ceea ce asigură conformitatea cu cerința Directivelor privind expertiza tehnologică.
(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 2 și 3 au acces la instrumente eficiente de anchetă, cum ar fi cele utilizate în cauzele de criminalitate organizată sau în cauzele referitoare la alte infracțiuni grave.		Compatibil	Republica Moldova a creat unități specializate și a pus la dispoziția acestora instrumente eficiente de anchetă, conform cerințelor Directivei 2011/36/UE. Aceste structuri beneficiază de instrumente și competențe avansate de anchetă, comparabile cu cele folosite în cazurile de criminalitate organizată sau infracțiuni grave, inclusiv instrumente pentru investigarea infracțiunilor online și complexe.
Articolul 10 Competența (1)		Compatibil	Art. 11 din Codul penal nr. 985/2002 care reglementează aplicarea legii penale în spațiu, stabilește la alin. (1) că toate persoanele care săvârșesc infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova răspund penal conform Codului penal.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1), atunci când: (a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul statului membru respectiv; sau			Astfel, orice persoană care săvârșește o infracțiune pe teritoriul Republicii Moldova poate fi trasă la răspundere penală, garantându-se respectarea cerințelor Directivei privind exercitarea competenței teritoriale.
(b) autorul infracțiunii este resortisant al aceluia stat membru.		Compatibil	Art. 11 din Codul penal nr. 985/2002 care reglementează aplicarea legii penale în spațiu, stabilește la alin. (2) că cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care săvârșesc infracțiuni în afara țării răspund penal conform Codului penal nr. 985/2002. Astfel, Republica Moldova exercită competența jurisdicțională asupra cetățenilor săi sau apatrizilor cu domiciliu permanent pe teritoriul său, pentru infracțiunile prevăzute în art. 2, 3 și 18a alieatul (1) din Directivă, indiferent de locul săvârșirii faptei, asigurând astfel conformitatea cu cerințele instituite la art. 10 alin. (1) lit. (b) din Directivă.
(2) Un stat membru informează Comisia atunci când decide să își extindă competența în privința infracțiunilor menționate la articolul 2, articolul 3 și articolul 18a alineatul (1) care au fost săvârșite în afara teritoriului său, printre altele în cazul în care: (a) infracțiunea a fost săvârșită împotriva unuia dintre resortisanții săi		Compatibil	Potrivit art. 11 alin. (3) din Codul penal nr. 985/2002, „cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost

sau a unei persoane care își are reședința obișnuită pe teritoriul său;			pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.”. Astfel, art. 11 alin. (3) din Codul penal nr. 985/2002 prevede expres extinderea competenței jurisdicționale asupra infracțiunilor comise în afara teritoriului Republicii Moldova, atunci când acestea sunt îndreptate împotriva drepturilor și libertăților cetățenilor Republicii Moldova sau ale apatrizilor cu domiciliul permanent pe teritoriul său. Aceste categorii corespund noțiunilor de „resortisanți” și „persoane cu reședință obișnuită” utilizate în Directivă.
(b) infracțiunea a fost săvârșită în folosul unei persoane juridice care își are sediul pe teritoriul său; sau		Incompatibil	Legislația Republicii Moldova nu prevede expres extinderea competenței jurisdicționale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului său, atunci când acestea sunt săvârșite în folosul unei persoane juridice care își are sediul pe teritoriul Republicii Moldova, conform cerinței art. 10 alin. (2) lit. (b) din Directivă. Această ipoteză nu este reglementată în dreptul penal național și, prin urmare, această dispoziție nu este preluată în legislația Republicii Moldova.
(c) autorul infracțiunii își are reședința obișnuită pe teritoriul său.		Compatibil	Potrivit art. 11 alin. (2) din Codul penal nr. 985/2002, cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care săvârșesc infracțiuni în afara teritoriului țării pot fi trași la răspundere penală în conformitate cu legislația națională. Această prevedere reflectă extinderea competenței jurisdicționale în cazul infracțiunilor comise în afara teritoriului național, atunci când autorul infracțiunii își are reședința obișnuită pe teritoriul Republicii Moldova, în concordanță cu cerințele art. 10 alin. (2) lit. (c) din Directivă.
(3) Pentru urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele		Compatibil	Potrivit art. 11 alin. (2) din Codul penal nr. 985/2002, cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sînt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prevederile Codului penal nr.

2 și 3, care au fost săvârșite în afara teritoriului statului membru în cauză, fiecare stat membru ia, în cazurile menționate la alineatul (1) litera (b), respectiv poate lua, în cazurile menționate la alineatul (2), măsurile necesare pentru a se asigura că propria sa competență nu face obiectul oricăreia dintre următoarele condiții: (a) faptele săvârșite constituie infracțiune în locul în care au fost săvârșite; sau			985/2002. Alin. (3) al aceluiași articol permite tragerea la răspundere a cetățenilor străini și apatrizilor pentru infracțiuni săvârșite în afara RM dacă sunt îndreptate împotriva intereselor RM, a drepturilor cetățenilor RM sau a persoanelor juridice înregistrate în RM, fără a depinde de recunoașterea faptei ca infracțiune în statul străin.
(b) urmărirea penală poate fi inițiată doar ca urmare a unei plângeri depuse de victimă la locul săvârșirii infracțiunii sau a unui denunț din partea statului în care a fost săvârșită infracțiunea.		Compatibil	Articolul 276 alin. (1) din Codul de procedură penală nr. 122/2002 stabilește că urmărirea penală pentru infracțiunile de trafic prevăzute de art. 165 și 206 nu este condiționată de plângerea victimei. Legislația națională permite inițierea și continuarea urmăririi penale pentru infracțiunile de trafic săvârșite în afara teritoriului Republicii Moldova, fără a depinde de calificarea faptei ca infracțiune în statul străin sau de plângerea victimei, în conformitate cu Directiva 2011/36/UE.
Articolul 11 Asistență și sprijin pentru victimele traficului de persoane (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se acordă asistență și sprijin de specialitate victimelor în cadrul unei abordări centrate pe victime, care ține seama de dimensiunea de gen, de dizabilitate și de nevoile specifice ale copiilor,	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>5. Articolul 20:</i> <i>se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:</i> <i>„(3¹) Victimele traficului de ființe umane sunt monitorizate de asistentul social responsabil care va acorda</i>	Parțial compatibil	Art. 15 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane reglementează Sistemul național de referire pentru protecția și asistența victimelor și a prezumatelor victime ale traficului de ființe umane care asigură mecanismul de cooperare și coordonare între autoritățile implicate în identificarea, protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane, într-o abordare centrată pe victimă, prin intervenții individualizate și servicii adaptate nevoilor specifice fiecărei persoane. Potrivit art. 20, 29 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, acordarea protecției și asistenței pentru victimele traficului de persoane se asigură fără condiționarea cooperării cu autoritățile, fiind astfel centrată pe victimă, și nu pe cooperare juridică.

înainte de începerea procedurilor penale, în timpul acestora și pe o durată corespunzătoare după încheierea lor, pentru a le permite acestora să își exercite drepturile prevăzute în Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului (²), precum și în prezenta directivă.	<i>asistența necesară victimei până la reintegrarea acesteia și până la dispariția situației de risc în care se află victima.</i>”; 7. La articolul 29: <i>La alineatul (11), prima propoziție se completează cu textul „sau dispariția situației de risc în care se aflau”</i>		De asemenea, art. 29 instituie norme de acordare de protecție și asistență copiilor victime ale traficului de ființe umane, cu respectarea interesului superior al copilului (dreptul la protecție imediată, dreptul la cazare, la tutelă, la un reprezentant legal, la educație, etc). Acordarea asistenței înainte, în timpul și după procedurile penale este prevăzută expres doar în cazul copiilor victimă a traficului de ființe umane – art. 29 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane: „(1) Statul asigură protecție și asistență copiilor sau prezumate victime victime ale traficului de ființe umane din momentul în care apar temeuri de a crede că ei sînt în risc de a fi victime ale traficului, pînă la identificarea, integrarea și recuperarea lor deplină, independent de cooperarea acestora cu autoritățile, conform art.20 alin.(4).”. Astfel, nu există dispoziții similare pentru victimele adulte. Directiva 2011/36/UE prevede că statele membre trebuie să asigure victimelor traficului de ființe umane exercitarea drepturilor prevăzute în Directiva 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului. Astfel, se atestă lipsa unei prevederi explicite privind monitorizarea continuă a victimei de către un asistent social responsabil până la dispariția situației de risc; dreptul la muncă al victimelor traficului de ființe umane (în special pentru străini, în corelare cu Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor); lipsa unor dispoziții exprese privind dreptul la interpret pentru victime, în toate etapele procedurii; necorelarea cu Legea nr. 270/2008 privind azilul (în vigoare din 01.01.2026), care introduce noțiunea de <i>solicitant de azil cu necesități speciale</i>, printre care se include și <i>victima traficului</i> (art. 28, art. 30 alin. (5), art. 65¹ și art. 72). Dreptul la interpret pentru victime în toate etapele procedurii va constitui obiectul de reglementare în cadrul unui alt proiect de lege.
(2)	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al</i>	Compatibil	Reacția imediată a autorităților competente în acordarea asistenței și sprijinului de îndată ce au un indiciu întemeiat să creadă că este posibil persoana să fie obiectul traficului de ființe umane este reglementată

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că unei persoane i se oferă asistență și sprijin de îndată ce autoritățile competente au un indiciu întemeiat să creadă că este posibil ca persoana respectivă să fi făcut obiectul uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3	<i>Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>5. Articolul 20:</i> <i>se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:</i> <i>Articolul 20 se completează cu alin (5¹) cu următorul cuprins:</i> <i>„(5¹) Statul asigură protecție și asistență victimelor sau prezumate victime ale traficului de ființe umane din momentul în care apar temeiuri de a crede că ei sînt în risc de a fi victime ale traficului, pînă la identificarea, integrarea și recuperarea lor deplină, independent de cooperarea acestora cu autoritățile, conform alin. (4).”</i>		expres în cazul copiilor – art. 29 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Nu există dispoziții similare pentru victimele adulte. Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în regim de urgență se acordă protecție și asistență persoanelor străine victime ale traficului de ființe umane la repatrierea benevolă în țara de origine.
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că asistența și sprijinul acordate unei victime nu sunt condiționate de dorința victimei de a coopera pe parcursul cercetării penale, al urmăririi penale sau al procesului, fără a se aduce atingere Directivei 2004/81/CE sau unor norme naționale similare.		Compatibil	Legea națională respectă expres cerința directivei de independență între protecție/asistență și cooperarea victimei, astfel protecția victimelor este garantată chiar dacă acestea nu colaborează cu autoritățile, ceea ce asigură o abordare centrată pe victime și reduce riscul de revictimizare – art. 20 alin. (5) și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui, prin acte cu putere de lege și acte administrative, unul sau mai multe mecanisme care să vizeze depistarea timpurie și identificarea timpurie, acordarea de asistență și sprijinirea victimelor identificate și prezumate, în cooperare cu organizațiile de sprijin relevante, precum și pentru a desemna un punct focal pentru îndrumarea transfrontalieră a victimelor.		Compatibil	Articolul 16 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane reglementează procedura de identificare a victimelor și prezumatelor victime ale traficului de ființe umane. Potrivit acestuia, autoritățile și instituțiile publice competente au responsabilitatea de a efectua identificarea atunci când există motive rezonabile să considere că o persoană se află într-o astfel de situație. Identificarea are ca scop principal acordarea protecției și asistenței necesare victimelor, fiind posibilă atât în cadrul unui proces penal, cât și în afara acestuia. Acest cadru legal asigură intervenția timpurie și facilitează accesul la servicii specializate, conform cerințelor internaționale și europene privind combaterea traficului de persoane. Prin urmare, prevederea națională instituie nu doar autoritățile competente, ci și scopul esențial al identificării, respectiv momentul în care aceasta poate avea loc, contribuind la aplicarea eficientă a măsurilor de sprijin și protecție. Adițional, potrivit art. 14 din Legea nr. 241/2005, statul asigură pregătirea profesională și instruirea lucrătorilor din organele de drept, organele migraționale și din alte autorități în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. Pregătirea cadrelor include metode și forme de colaborare și cooperare între autoritățile din Republica Moldova și instituțiile similare, organizațiile internaționale și regionale din alte state. Această cooperare are un rol esențial în asigurarea îndrumării transfrontaliere a victimelor traficului de ființe umane, facilitând protecția, sprijinul și transferul în siguranță al victimelor între țări.
Sarcinile mecanismelor de îndrumare care funcționează în conformitate cu prezentul alineat includ cel puțin următoarele: (a) stabilirea unor standarde minime pentru depistarea timpurie și identificarea timpurie a victimelor, precum și adaptarea procedurilor pentru această depistare timpurie și		Compatibil	În contextul instituirii unor mecanisme eficiente pentru identificarea timpurie a victimelor traficului de ființe umane, Republica Moldova a elaborat și adoptat mai multe reglementări relevante, după cum urmează: 1. Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și a Familiei nr. 33/2012 cu privire la aprobarea Instrucțiunii pentru identificarea victimelor traficului de ființe umane; 2. <i>Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 182/2022</i>, stabilește un cadru instituțional și procedural clar pentru identificarea, referirea și sprijinirea

identificare timpurie la diferitele forme de exploatare reglementate de prezenta directivă;			victimelor. Programul prevede că această activitate revine specialiștilor împuterniciți în cadrul autorităților, instituțiilor și organizațiilor participante în cadrul MNRV, în funcție de domeniul lor de activitate profesională și contactul cu victimele sau prezumatele victime (pct. 60-65). 3. <i>Ghidul pentru identificarea victimelor, aprobat prin ordinul ministrului afacerilor interne nr. 485/2022</i>, care reprezintă un instrument practic pentru ghidarea activității diferiților actori publici și ai societății civile implicați în identificarea victimelor la nivel central și local. Acesta este menit în special pentru membrii echipelor multidisciplinare. Ghidul include o listă a indicatorilor TFU care sunt adaptați contextului moldovenesc și explicați, îndrumări cu privire la modul de desfășurare a procesului de identificare și două chestionare-model, unul pentru victime și altul pentru potențiale victime. Chestionarul pentru identificarea victimelor (Anexa A a Ghidului) este un instrument operațional pentru a informa procesul de identificare prin colectarea probelor imediate și documentarea situației persoanei, a faptelor de trafic, a mijloacelor folosite pentru a obține controlul persoanei și a circumstanțelor exploatare sau a scopul exploatării.
--	--	--	--

(b) îndrumarea victimei către sprijinul și asistența cele mai adecvate;		Compatibil	Prevederi privind îndrumarea victimei către sprijinul și asistența cea mai adecvată sunt cuprinse în reglementările naționale arătate la art. 11 alin. (4) lit. (a) din Directivă care stabilesc cadrul instituțional și procedural de sprijinire a victimelor sau prezumatelor victime (obiectivul 2.3 și 2.4 din Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 182/2022). De asemenea, în vederea formării și instruirii angajaților organelor de drept cu privire la modalitatea de a explica corect victimelor drepturile lor, Procuratura Generală a elaborat Instrucțiunea nr. 6/2-12d/21-812 din 21 iulie 2021 privind îmbunătățirea practicii în domeniul facilitării acordării serviciilor de suport victimelor infracțiunilor traficului de ființe umane și victimelor-copii a exploatarei sexuale, prin care procurorii care exercită urmărirea penală sau după caz, conduc urmărirea penală, au fost obligați să asigure întreprinderea de ofițerii de urmărire penală a următoarelor acțiuni: a) informarea victimei/părții vătămate cu privire la drepturile sale în maniera în care le poate înțelege; b) evaluarea riscurilor iminente pentru victimă și a necesităților sale; c) informarea victimei despre Centrele existente care prestează servicii de asistență în diverse domenii la nivel local și regional; d) dispunerea/solicitarea întocmirii rapoartelor de evaluare psihologică ori a expertizelor psihiatro-psihologice, pentru a constata consecințele psiho-comportamentale ale exploatarei; e) asistența juridică garantată de stat.
--	--	--------------------------	---

(c) stabilirea unor protocoale sau acorduri de cooperare cu autoritățile competente în domeniul azilului pentru a se asigura că se acordă asistență, sprijin și protecție victimelor traficului de persoane care au, de asemenea, nevoie de protecție internațională sau care doresc să solicite o astfel de protecție, ținând seama de situația personală a victimei.		Compatibil	Art. 15 din Legea nr. 250/2008 privind azilul în Republica Moldova prevede că autoritățile publice centrale și locale colaborează cu Inspectoratul General pentru Migrație pentru asigurarea integrării eficiente a beneficiarilor de protecție internațională. Această prevedere creează un cadru general de cooperare interinstituțională, esențial și pentru sprijinirea victimelor traficului de persoane care solicită sau beneficiază de azil. Suplimentar, prin Legea nr. 297/2024 pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de azil) (în vigoare din 01.01.2026), a fost introdusă noțiunea de solicitant de azil cu necesități speciale în cuprinsul Legii nr. 250/2008. Conform art. 3 și art. 65¹, această categorie include expres <i>victimele traficului de ființe umane</i>. În cazul acestor solicitanți, Inspectoratul General pentru Migrație are obligația de a evalua statutul și situația lor personală, ținând cont de elementele relevante ale cererii de azil, inclusiv documentele confirmative. De asemenea, instituția poate consulta specialiștii corespunzători cazului și să solicite expertiză, cu consimțământul persoanei vizate.
(5) Măsurile de asistență și sprijin menționate la alineatele (1) și (2) sunt oferite în mod consensual și în cunoștință de cauză și includ cel puțin standarde de viață în măsură să asigure subzistența victimei prin intermediul unor măsuri precum acordarea unei cazări adecvate și sigure, inclusiv adăposturi și alte spații de cazare provizorie, acordarea de asistență materială, tratamentul medical necesar, inclusiv asistență psihologică, consiliere și informare, precum și servicii de traducere și interpretariat, după caz		Compatibil	Art. 17 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane reglementează funcționarea centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, care oferă condiții civilizate de cazare și de igienă personală, hrană, asistență juridică, socială, psihologică și medicală de urgență, pază și protecție, precum și asistență pentru contactarea rudelor. Pentru garantarea securității victimelor în aceste centre, alin. (9) prevede că poliția acordă gratuit asistență în protejarea încăperilor în care sunt cazate victimele traficului. În virtutea principiului accesului necondiționat la protecție și asistență pentru victimele traficului de ființe umane, instituit de art. 4 lit. h) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, victimele și prezumatele victime ale traficului de ființe umane au acces la protecție și asistență pentru reabilitare. Totodată, potrivit Legii nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor (art. 8, 11) și Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (art. 7), acordarea cazării în centrul

			de asistență și protecție a victimei, consilierea psihologică, asistență juridică la cererea personală a victimei. Adițional, conform Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 898/2015, acordarea serviciului de asistență și protecție se realizează la cererea/demersul beneficiarului. Beneficiarii serviciului sunt persoanele victime ale traficului de ființe umane și potențialele victime ale traficului de ființe umane (femei, bărbați, copii (fete/băieți), părinți/copii) cetățeni ai Republicii Moldova, precum și persoanele care nu dețin cetățenia Republicii Moldova sau care sînt apatrizi.
(5a) Adăposturile și alte spații de cazare provizorie adecvată menționate la alineatul (5) sunt oferite în număr suficient și sunt ușor accesibile pentru victimele prezumate și identificate ale traficului de persoane. Adăposturile și alte spații de cazare provizorie adecvată facilitează recuperarea victimelor, oferindu-le condiții de viață adecvate și corespunzătoare în vederea revenirii la o viață independentă. Totodată, acestea sunt dotate pentru a răspunde nevoilor specifice ale copiilor, inclusiv ale copiilor victime.		Compatibil	Standarde minime privind cazarea victimelor sau prezumatelor victime ale TFU în centre de plasament temporar sunt stabilite prin Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 898/2015. Potrivit pct. 28 – standard 9, centrele trebui să dispună de spații amenajate adecvat pentru prestarea serviciilor, inclusiv camere pentru plasamentul beneficiarilor, în special părinte-copil/copii, și spații comune, asigurând astfel condiții de viață corespunzătoare pentru recuperarea și reintegrarea victimelor. Suplimentar, art. 29 alin. (6) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane instituie condiția cazării victimelor minore separat de adult, garantându-se protecția și siguranța copilului victimă.

(6) Informațiile menționate la alineatul (5) se referă, dacă este cazul, la informațiile privind o perioadă de reflecție și refacere în temeiul Directivei 2004/81/CE precum și la informațiile privind posibilitatea acordării de protecție internațională în temeiul Regulamentelor (UE) 2024/1347 ⁽³⁾ și (UE) 2024/1348 ⁽⁴⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului sau în temeiul altor instrumente internaționale ori al altor dispoziții similare din dreptul intern.	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>6. La articolul 24:</i> <i>alineatul (3) se completează cu textul „, precum și despre:</i> <i>a) dreptul de a solicita azil sau altă formă de protecție internațională în Republica Moldova, în conformitate cu legislația națională și tratatele internaționale la care aceasta este parte;</i> <i>b) dreptul de a beneficia, după caz, de ședere provizorie sau de alte forme de protecție prevăzute de legislația națională;</i> <i>c) dreptul de a solicita protecție internațională, în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;</i> <i>d) dreptul la muncă în condițiile Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.”;</i> <i>la alineatul (4) după cuvintele „asistență medicală și socială” se introduce textul „asigurată pe toată durata șederii provizorii. ”.</i>	Compatibil	Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe cuprinde la art. 2 pct. 14) noțiunea <i>perioadă de reflecție</i> drept interval de timp de 30 de zile, acordat victimei traficului de ființe umane pentru ca aceasta să poată să se recupereze, să evite influența traficantilor și/sau să ia o decizie în cunoștință de cauză în privința faptului dacă va coopera sau nu cu organele de drept. Perioada de reflecție este acordată victimelor și prezumatelor victime ale TFU (art. 20 alin. (4)), străinilor victime ale TFU (art. 24 alin. (4)), precum și victimelor minore (art. 29 alin. (5)). În această perioadă, li se garantează protecție împotriva expulzării, precum și acces la servicii de asistență. În cazul victimelor străine, art. 24 alin. (3) din Legea nr. 241/2005 prevede că acestea vor fi informate „într-o limbă pe care o înțeleg” despre procedurile judiciare și administrative. Prin urmare, legea nu prevede obligația de a informa victimele străine despre posibilitatea solicitării unei forme de protecție internaționale, conform Legii nr. 270/2008 privind azilul Astfel, Legea nr. 241/2005 acoperă cerințele minime privind perioada de reflecție, în conformitate cu Directiva 2004/81/CE, dar nu prevede obligația de informare privind dreptul de protecție internațională, prevăzută de Regulamentele (UE) 2024/1347 și (UE) 2024/1348.
---	--	--------------------------	--

	se completează cu alineatele (6¹) și (7) cu următorul cuprins: „(6¹) Dreptul de ședere provizorie pentru victimele traficului de ființe umane poate fi acordat și/sau prelungit străinului care este sau care a fost victimă a traficului de ființe umane, inclusiv în cazul când acesta a intrat în mod ilegal pe teritoriul țării, în condițiile prevăzute de Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. „(7) Străinii victime ale traficului de ființe umane care beneficiază de permise de ședere provizorii, potrivit alin. (6) și (6¹), au dreptul de a desfășura activitate de muncă, fără a fi necesară obținerea unei autorizații suplimentare, în condițiile legislației muncii a Republicii Moldova.”		
--	---	--	--

(7) Statele membre acordă asistență victimelor cu necesități speciale, în cazul în care aceste necesități au la bază, în special, posibila existență a unei sarcini, starea de sănătate, un handicap, existența unei afecțiuni mentale sau psihologice sau o formă gravă de violență psihologică, fizică sau sexuală la care au fost supuse.		Compatibil	Potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe, victimelor traficului de ființe umane li se acordă asistență pentru reabilitare prin oferirea serviciilor medicale, psihologice, juridice, educaționale și sociale. Măsurile de protecție și asistență menționate sunt acordate atât victimelor TFU, cetățeni ai RM, inclusiv victime minore, cât și victimelor străine. Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 898/2015, prevede că beneficiari ai serviciului sînt persoanele victime ale traficului de ființe umane și potențialele victime ale traficului de ființe umane (femei, bărbați, copii (fete/băieți), părinți/copii) cetățeni ai Republicii Moldova, precum și persoanele care nu dețin cetățenia Republicii Moldova sau care sînt apatrizi. Regulamentul și alte acte normative nu fac diferența între beneficiari după careva criterii, serviciul este prestat în baza principiului asigurării nondiscriminării. Prin urmare, serviciile se acordă tuturor beneficiarilor (cetățeni, străini, apatrizi), ținând cont de nevoile individuale, inclusiv de starea de sănătate, sarcină, dizabilitate sau traume psihologice.
<i>Articolul 11a</i> Victimele traficului de persoane care ar putea avea nevoie de protecție internațională (1) Statele membre asigură complementaritatea și coordonarea între autoritățile implicate în activități de combatere a traficului de persoane și autoritățile competente în domeniul azilului.	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>Articolul 11 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) Ministerul Afacerilor Interne, prin organele sale specializate din subordine, creează și aplică mecanisme de cooperare interinstituțională menite să asigure identificarea, asistența și protecția</i>	Compatibil	La data de 16 decembrie 2024, prin Ordinul comun al organelor de drept nr. 1275/496/200/81/155/78/481-o/31 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Grupului comun de analiză a riscurilor la nivel național în domeniul combaterii criminalității transfrontaliere, a traficului de ființe umane și a migrației ilegale (GCAR). Misiunea GCAR este de a contribui la consolidarea sistemului de analiză a riscurilor și informațiilor și prezentarea unei imagini de ansamblu a situației reale create, urmare eforturilor depuse de autoritățile statului în combaterea criminalității transfrontaliere, a traficului de ființe umane și a migrației ilegale. 1. GCAR este constituit din reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Vamal, Procuraturii Generale și a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării

	<i>victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, cetățeni străini sau persoane apatride, garantând, după caz, accesul acestora la procedurile de azil și la alte forme de protecție internațională, în conformitate cu standardele Uniunii Europene.”</i>		Banilor, care sunt desemnați nominal prin acte administrative individuale ale subdiviziunilor acestora din care fac parte angajații. 2. În cadrul GCAR, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne participă angajații Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General pentru Migrație și Inspectoratului Management Operațional. Art. 65¹ din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova stabilește procedura de evaluare a stării de fapt a solicitanților de azil cu necesități speciale, care cuprinde și victimele TFU (în vigoare din 01.01.2026). Totodată, se constată lipsa unei prevederi legale care să detalieze modul de realizare a legăturii operative între identificarea unei victime a TFU și inițierea procedurii de azil. Astfel, este necesară stabilirea în Legea nr. 241/2005 a unei reglementări clare privind obligativitatea creării de mecanisme de coordonare care să permită identificarea, acordarea asistenței și protecției victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane străine sau apatride, în vederea unei reacții instituționale integrate și eficiente și evitarea oricărui obstacol practic în exercitarea acestui drept.
(2)	Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane își pot exercita dreptul de a solicita protecție internațională sau un statut național echivalent, inclusiv atunci când victima primește asistență, sprijin și protecție în calitate de victimă prezumată sau identificată a traficului de persoane.	Compatibil	Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prevede garanția pentru victimele traficului de ființe umane străine să nu fie repatriată sau expulzată în țara de origine sau într-un stat terț dacă, în urma aprecierii riscului și securității, s-au constatat motive de a presupune că securitatea ei sau a familiei sale este în pericol. De asemenea, potrivit art. 16 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, victima traficului de ființe umane poate în condiții generale să solicite una din formele de protecție internațională: protecție umanitară, temporară, azil politic sau statutul de refugiat.
Articolul 12		Compatibil	Republica Moldova dispune de un cadru normativ general pentru protejarea victimelor și a participanților la procesul penal, reglementat de:

Protejarea victimelor traficului de persoane în cadrul cercetării și procedurilor penale (1) Măsurile de protecție menționate la prezentul articol se aplică în plus față de drepturile prevăzute în Directiva 2012/29/UE.			Codul de procedură penală nr. 122/2003 care include dispoziții referitoare la tratamentul victimelor, inclusiv minori sau persoane vulnerabile.; Legea nr. 105/2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, care asigură protecția martorilor și altor participanți la procesul penal; Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Dreptul la consiliere informațională, psihologică, asistență juridică, compensarea financiară a prejudiciului, stabilite de Directiva 2012/29/UE sunt transpuse în Legea nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, care cuprinde inclusiv și victimele TFU – art. 165, 206 din Codul penal nr. 985/2002.
(2) Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane au acces imediat la consiliere juridică și, în funcție de rolul victimei în sistemul judiciar relevant, la reprezentare juridică, inclusiv în vederea solicitării de despăgubiri. Consilierea juridică și reprezentarea juridică sunt gratuite în cazul în care victima nu dispune de suficiente resurse financiare.		Compatibil	Art. 58 alin. (4) și art. 60 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 garantează victimei TFU, indiferent de faptul dacă este recunoscută în calitate de parte vătămată sau parte civilă, dispune de dreptul de a fi consultată de un avocat pe parcursul procesului penal sau asistată de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat. Art. 20 lit. g) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat garantează asistență juridică calificată victimelor TFU, indiferent de nivelul veniturilor. Asistența juridică victimelor TFU reprezintă una din formele de sprijin și protecție garantată de Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și Legea nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor. Acordarea asistenței juridice se realizează la cererea personală a victimei, prin urmare, chiar dacă nu se face explicit referire la imediat după identificare, totuși accesul la consiliere juridică imediată este acoperit iar gratuitatea asistenței juridice este clar reglementată.
(3)	<i>Art. III - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al</i>	Compatibil	Art. 110 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 prevede audierea martorilor protejați prin mijloace tehnice speciale (videoconferință, distorsionare voce/imagine), ascunderea identității reale. Alin. (4)

Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane beneficiază de o protecție adecvată pe baza unei evaluări individuale a riscului, între altele prin acces la programe de protecție a martorilor sau la alte măsuri similare, dacă este cazul și în conformitate cu criteriile definite în dreptul intern sau de procedurile naționale.	<i>Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>1. La articolul 111 alineatul (2), după cuvintele „infracțiunii de violență în familie” se completează cu textul „infracțiuni privind traficul de ființe umane”;</i> <i>2. Articolul 215¹:</i> <i>Titlul va avea următorul cuprins:</i> <i>„Articolul 215¹ . Măsuri de protecție aplicate victimelor violenței în familie, infracțiunilor cu caracter sexual, traficului de ființe umane sau traficului de copii”</i> <i>la alineatul (1) textul „victima violenței în familie sau victimelor infracțiunilor cu caracter sexual” se înlocuiește cu textul „victima violenței în familie, infracțiunii cu caracter sexual, traficului de ființe umane sau traficului de copii”.</i> <i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i>		stabilește că audierea martorului la locul aflării acestuia se va realiza cu asistarea judecătorului de instrucție. Art. 110¹ din Codul de procedură penală nr. 122/2003 stabilește condițiile de audiere a martorului minor, iar art. 111 prevede declarațiile și audierea victimei și părții vătămate. Astfel , articolul 111 stabilește că victima și partea vătămată în cazul infracțiunii cu caracter sexual sau al infracțiunii de violență în familie este audiată în prezența unui avocat și, după caz, în prezența psihologului. Prin urmare, în vederea alinierii la art. 12 alin. (3) din Directivă, se impune necesitatea completării articolului 111 alin. (2) inclusiv cu victima și partea vătămată a infracțiunii de trafic de ființe umane, fapt acoperit în cazul copilului victimă a traficului prin art. 110¹ alin. (3) din Codul de procedură penală nr. 122/2003. Art. 215 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 instituie obligația organelor de a lua măsuri pentru securitatea participanților la proces, iar art. 215¹ prevede măsuri de protecție doar pentru victimele violenței domestice și infracțiunilor sexuale, dar nu și victimelor TFU. Legea nr. 105/2008 privind protecția martorilor și altor participanți la procesul penal oferă protecție martorilor, părților vătămate și victimelor în cauze de infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.
---	---	--	---

	Se completează cu articolul 20¹ cu următorul cuprins: „Articolul 20¹. Ordinul de restricție de urgență (1) În caz de stabilire la locul faptei, ca urmare a evaluării riscurilor, a circumstanțelor din care rezultă o bănuială rezonabilă că au fost comise acte de violență și/sau persistă un pericol iminent de repetare sau comitere a acestora față de victima traficului de ființe umane și/sau membrii de familie, organul de poliție este obligat să dispună imediat eliberarea ordinului de restricție de urgență în privința agresorului pentru înlăturarea situației de criză și, concomitent, întreprinde acțiunile necesare de constatare a comiterii infracțiunii de trafic de ființe umane. (2) Organul de poliție are dreptul să aplice în privința agresorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri: a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei traficului; b) interzicerea de a se apropia de victimă, respectând distanța ce ar asigura securitatea acesteia și excluzând orice contact vizual cu		
--	---	--	--

	victima și/sau copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea; c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic sau prin orice alte mijloace de comunicare, cu victima și/sau copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea; d) interzicerea de a păstra și purta arma. (3) Ordinul de restricție de urgență se eliberează în termen de 10 zile și se pune îndată în aplicare, agresorul și victima, iar în cazul copiilor, și reprezentantul legal or tutorele, fiind informați despre restricțiile aplicate, drepturile și obligațiile care le revin și despre răspunderea pentru neexecutarea cerințelor ordinului de restricție de urgență. (4) Supravegherea îndeplinirii măsurilor stabilite în ordinul de restricție de urgență se exercită de către angajații postului sau ai sectorului de poliție din localitate în modul prevăzut de lege. (5) Agresorul are dreptul să conteste ordinul de restricție de urgență în instanța de judecată în condițiile contenciosului administrativ. Depunerea cererii nu suspendă		
--	---	--	--

	<i>acțiunea ordinului de restricție de urgență.</i> <i>(6) Victima are dreptul, în perioada de acțiune a ordinului de restricție de urgență, să solicite, în condițiile legii, eliberarea ordonanței de protecție. Acțiunea ordinului de restricție de urgență, în acest caz, se prelungește de drept și încetează odată cu punerea în aplicare a măsurilor de protecție stabilite de instanța de judecată.”.</i>		
(4) Fără a se aduce atingere dreptului la apărare și în conformitate cu o evaluare individuală realizată de către autoritățile competente a situației personale a victimei, statele membre se asigură că victimele traficului de persoane beneficiază de un tratament specific, menit să prevină victimizarea secundară prin evitarea, în măsura posibilului și în conformitate cu criteriile definite în dreptul intern și cu normele privind marja de apreciere a instanței, practica sau orientarea instanțelor penale, a următoarelor:		Compatibil	A se vedea art. 110-111, 113 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003.
(a) repetarea inutilă a interogatoriilor pe parcursul cercetării, al urmăririi penale și al procesului;		Compatibil	Codul de procedură penală nr. 122/2003, prin art. 110 ¹ și art. 371 alin. (1 ¹) prevede posibilitatea înlocuirii audierii în ședință cu redarea declarațiilor anterioare, tocmai pentru a preveni repetarea inutilă a interogatoriilor în cazul minorilor.

(b) contactul vizual între victime și acuzați, inclusiv pe parcursul depunerii mărturiei, ca de exemplu în timpul audierilor și al confruntărilor, prin mijloace adecvate, inclusiv prin utilizarea unor tehnologii adecvate de comunicații;		Compatibil	A se vedea art. 113 alin. (7) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003.
(c) depunerea mărturiei în ședință publică; precum și		Compatibil	A se vedea art. 18 alin. (2) și (21), art. 105, art. 109, art. 110-110 ¹ , art. 113 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 Conform art. 18 alin. (2) și (21) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, instanța poate dispune restricționarea accesului publicului și presei, inclusiv în interesul minorului; în cazul în care un minor este victimă sau martor, instanța obligatoriu îl ascultă în ședință închisă.
(d) adresarea de întrebări inutile privind viața privată.		Compatibil	A se vedea art. 105 alin. (8) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003.
<i>Articolul 13</i> Dispoziții generale privind măsurile de asistență, de sprijin și de protecție acordate copiilor victime ale traficului de persoane (1) Copiilor victime ale traficului de persoane li se oferă asistență, sprijin și protecție. În cadrul aplicării prezentei directive, trebuie să se țină seama în primul rând de interesul superior al copilului.		Compatibil	A se vedea art. 25 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.
(2)		Compatibil	A se vedea articolul 27 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane care reglementează prezumția de vârstă.

Statele membre se asigură că, atunci când nu există informații certe cu privire la vârsta unei persoane care a făcut obiectul traficului de persoane și atunci când există motive pentru a crede că persoana respectivă este un copil, se prezumă că persoana respectivă este copil cu scopul de a dobândi acces imediat la asistență, sprijin și protecție în conformitate cu articolele 14 și 15.			
(3) Statele membre se asigură că procedurile de raportare a unei infracțiuni în temeiul prezentei directive sunt sigure, se desfășoară în mod confidențial în conformitate cu dreptul intern, sunt accesibile și concepute într-un mod adaptat copiilor și utilizează un limbaj adaptat vârstei și gradului de maturitate a copiilor victime.	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>7. La articolul 29:</i> <i>Se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:</i> <i>„(13) Procedurile de investigare a infracțiunilor comise împotriva copiilor victime ale traficului de ființe umane trebuie să fie sigure, ușor accesibile și adaptate nevoilor acestora, utilizând un limbaj corespunzător vârstei și gradului de maturitate al copilului.”.</i>	Compatibil	A se vedea art. 21 și art. 29 alin. (8) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.
<i>Articolul 14</i> Asistență și sprijin pentru copiii victime	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167,</i>	Compatibil	Articolul 29 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane conține dispoziții detaliate privind protecția și asistența copiilor victime: intervenție imediată, plasament sub supravegherea serviciilor competente, numirea unui tutore, cazare

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că acțiunile specifice întreprinse pentru a acorda asistență și sprijin copiilor victime ale traficului de persoane, pe termen scurt și lung, în procesul de recuperare fizică și psihosocială a acestora, sunt întreprinse în urma realizării unei evaluări individuale a situației specifice a fiecărui copil victimă, ținându-se seama de opiniile, nevoile și preocupările acestuia, în scopul găsirii unei soluții durabile pentru copil, inclusiv programe de sprijinire a tranziției sale spre emancipare și spre vârsta adultă, pentru a evita ca acesta să fie din nou supus traficului de persoane. Într-un termen rezonabil, statele membre asigură acces la educație copiilor victime ale traficului de persoane și copiilor victimelor cărora li se acordă asistență și sprijin în temeiul articolului 11, în conformitate cu dreptul intern al statelor membre.	<i>art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> 7. Articolul 29: <i>se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins:</i> <i>„(12) Protecția prevăzută la alin. (11) include evaluarea individuală a nevoilor copilului, realizată de autoritățile competente, precum și măsuri de sprijin pentru tranziția spre viața adultă, care pot cuprinde programe de emancipare, dezvoltarea abilităților de viață independentă, integrare educațională și profesională, precum și asistență socială și psihologică adecvată.”</i>		separată, perioadă de reflecție, acces la educație, măsuri pe termen lung, până la reabilitarea deplină. Totodată, în vederea alinierii integrale la textul art. 14 alin. (1) din Directivă, se atestă necesitatea de a interveni la art. 29 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane cu clarificarea privind evaluarea individuală și sprijinul pentru tranziția spre vârsta adultă.
(2) Statele membre desemnează un tutore sau un reprezentant pentru copilul victimă a traficului de persoane începând din momentul identificării acestuia de către autorități în cazul în care, în temeiul dreptului intern, un	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i>	Compatibil	Articolul 29 alin. (4) din Legea nr. 241/2005 prevede desemnarea tutorelui de către autoritatea tutelară dacă minorul e lipsit de îngrijire părintească; tutorele are atribuții extinse (decizii, declarații, participare în proces). Totodată, în sensul stabilit de art. 14 alin. (2) din Directivă, Legea nr. 241/2005 nu reglementează expres situația conflictului de interese dintre părinți și copil din momentul identificării copilului victimă.

conflict de interese între titularii răspunderii părintești și copilul victimă îi împiedică pe aceștia să apere interesul superior al copilului și/sau să reprezinte copilul. Statele membre se asigură că, în cazul unui conflict de interese între tutore sau reprezentant și copilul victimă, este numit un alt tutore sau reprezentant.	7. <i>Articolul 29:</i> <i>după alineatul (4) se introduce alineatul (4¹) cu următorul cuprins:</i> <i>„(4¹) În cazul în care se constată un conflict de interese între copilul victimă și tutore, autoritatea tutelară competentă desemnează, fără întârziere, un alt tutore care să asigure apărarea interesului superior al copilului.”</i>		Suplimentar, art. 77 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 clarifică cine sunt reprezentanții legali; prevede expres că, în caz de conflict de interese între părinți și minor, organul de urmărire penală/instanța desemnează autoritatea tutelară ca reprezentant legal; oferă deja o soluție pentru conflict de interese în cadrul procesului penal și prevede un mecanism procedural rapid.
(3) Statele membre adoptă, în măsura în care acest lucru este adecvat și posibil, măsuri pentru a oferi asistență și sprijin familiei copilului victimă a traficului de persoane, atunci când familia se află pe teritoriul unui stat membru. În special, în măsura în care acest lucru este adecvat și posibil, statele membre aplică articolul 4 din Directiva 2012/29/UE cu privire la familia în cauză.	<i>Art. IV – Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 182), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> <i>8. Se completează cu articolul 29¹ cu următorul cuprins:</i> <i>„Articolul 29¹. Asistență și sprijin membrilor de familie a copilului victimă</i> <i>(1) Statul asigură măsuri de asistență și sprijin pentru membrii de familie a copilului victimă sau prezumata victimă a traficului, începând din momentul identificării copilului ca victimă, atunci când aceștia se află pe teritoriul Republicii Moldova.</i> <i>(2) În măsura în care este posibil, aceste măsuri pot fi extinse și în cazul în care membrii de familie se află în alt</i>	Compatibil	

	<i>stat terț sau membru al Uniunii Europene prin cooperare cu autoritățile competente ale statului respectiv, în vederea sprijinirii protecției și reabilitării copilului.</i> <i>(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) și (2) includ, după caz, consiliere psihologică și socială, sprijin, informarea cu privire la drepturile copilului și implicarea familiei în procesul de recuperare și reintegrare a copilului. Măsurile se aplică fără a aduce atingere drepturilor copilului prevăzute la articolul 29 și fără a diminua protecția și asistența acordată copilului victimă a traficului.”.</i>		
(4) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 11.		Compatibil	A se vedea <i>Propunerea de amendamente legislative</i> de la alineatul (3).
<i>Articolul 15</i> Protejarea copiilor victime ale traficului de persoane în cadrul cercetărilor și procedurilor penale (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cadrul cercetărilor și procedurilor penale, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar relevant, autoritățile competente numesc un reprezentant pentru un copil victimă a traficului de persoane în cazul în care, în temeiul		Compatibil	A se vedea art. 77 și 480 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003.

dreptului intern, un conflict de interese între titularii răspunderii părintești și copilul victimă îi împiedică pe aceștia să reprezinte copilul.			
(2) Statele membre se asigură, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar relevant, că copiii victime ale traficului de persoane au acces imediat la consiliere juridică gratuită și la reprezentare juridică gratuită, inclusiv în vederea solicitării de despăgubiri, cu excepția cazului în care aceștia dispun de suficiente resurse financiare.		Compatibil	A se vedea art. 20 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, art. 11 din Legea nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor (inclusiv art. 165 și 206 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002), art. 20 lit. g) din legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, art. 58 alin. (4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2002, care garantează asistență juridică garantată de stat, indiferent de nivelul veniturilor.
(3) Fără a aduce atingere dreptului la apărare, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cadrul cercetărilor și procedurilor penale pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3: (a) audierile copilului victimă au loc fără întârzieri nejustificate, după ce autoritățile competente au fost sesizate cu privire la faptele respective; (b) audierile copilului victimă se desfășoară, atunci când este necesar,		Compatibil	Audierea martorului minor se realizează în condițiile art. 110 ¹ din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 care asigură protecția copilului victimă în cadrul audierilor prin mecanisme conforme cu standardele europene (spații speciale, interviuator instruit, reducerea numărului de audieri, înregistrare audio-video, posibilitatea prezenței reprezentantului legal). Mai mult ca atât, standardele Republicii Moldova depășesc cerințele Directivei în unele aspecte, precum limitarea duratei audierii, interdicția audierii repetate.

în incinte concepute sau adaptate în acest scop; (c) audierile copilului victimă sunt efectuate, atunci când este necesar, de către și cu ajutorul unor specialiști care au beneficiat de o formare profesională în acest scop; (d) în măsura posibilului și dacă este cazul, toate audierile copilului victimă sunt efectuate de aceleași persoane; (e) numărul audierilor este cât mai redus posibil, iar audierile au loc numai atunci când sunt strict necesare pentru derularea cercetărilor și procedurilor penale; (f) copilul victimă poate fi însoțit de un reprezentant sau, după caz, de un adult desemnat de copil, cu excepția cazului în care s-a adoptat o decizie contrară motivată cu privire la persoana respectivă.			
(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cursul cercetărilor penale pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3, toate audierile unui copil victimă sau, după caz, ale copilului care este martor pot fi filmate și că astfel de audieri filmate		Compatibil	A se vedea art. 110¹ alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 care prevede audierea martorului minor obligatoriu cu înregistrare audio-video. A se vedea art. 371 alin. (11) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, potrivit căruia declarațiile luate conform art. 110¹ și înregistrările audio-video pot fi reproduse în ședința de judecată și înlocuiesc audierea directă a minorului, pentru a evita retraumatizarea; doar în cazuri excepționale judecătorul poate dispune audierea directă.

pot fi acceptate ca probă în procesele penale, în conformitate cu dreptul intern al acestora.			
(5) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în procesele penale pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 2 și 3, se poate dispune ca: (a) audierea să aibă loc fără prezența publicului; precum și		Compatibil	Conform art. 18 alin. (2) și (21) din Codul de procedură penală nr. 122/2003, instanța poate dispune restricționarea accesului publicului și presei, inclusiv în interesul minorului; în cazul în care un minor este victimă sau martor, instanța obligatoriu îl ascultă în ședință închisă. Suplimentar a se vedea art. 110¹ care stabilește că copilul victimă/martor în cauze de trafic de copii este audiat de judecătorul de instrucție în condiții speciale, cu înregistrare audio-video obligatorie; înregistrările se utilizează ulterior în instanță ca mijloc de probă, fără a mai fi necesară prezența copilului la proces.
(b) copilul victimă să fie audiat în instanță fără a fi prezent, în special prin folosirea tehnologiilor de comunicații adecvate.		Compatibil	Art. 109 alin. (5), art. 110, art. 369 alin. (1¹), art. 370 alin. (2¹) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 prevăd garanții suplimentare privind protecția minorului, audierea repetată doar în cazuri strict necesare și utilizarea mijloacelor tehnice pentru protecție.
(6) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 12.		Compatibil	Alin. (6) din art. 15 al Directivei 2011/36/UE prevede că dispozițiile referitoare la protecția victimelor în cadrul procedurilor penale se aplică fără a aduce atingere dreptului acestora de a obține despăgubiri, consacrat la art. 12 al Directivei. În legislația Republicii Moldova, acest principiu este respectat prin existența unui cadru normativ distinct care reglementează accesul victimelor infracțiunilor la reparații: Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (art. 219–220 privind acțiunea civilă în procesul penal), Codul civil nr. 1107/2002 (art. 2033-2034), art. 23 alin. (2) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și Legea nr. 137/2021 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor, care garantează dreptul la compensații și măsuri de sprijin. Măsurile procedurale de protecție a victimelor minore (prevăzute la art. 18, 109, 110, 110/1, 369–371 Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003) nu afectează în niciun fel exercitarea dreptului la despăgubiri.

<i>Articolul 16</i> Asistență, sprijin și protecție pentru copiii victime neînsoțiți ale traficului de persoane (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că măsurile specifice care vizează acordarea de asistență și de sprijin copiilor victime ale traficului de persoane, astfel cum se menționează la articolul 14 alineatul (1), țin seama în mod corespunzător de situația personală și specială a copilului victimă neînsoțit.		Compatibil	A se vedea art. 10 alin. (1) punctul 4) lit. a) și art. 29 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Art. 3 din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova explică noțiunea de minor neînsoțit - străinul sub optsprezece ani, care intră pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi însoțit de o persoană adultă care să fie responsabilă pentru el prin lege sau un act juridic și atîta timp cît nu este efectiv luat în îngrijire de o astfel de persoană; această noțiune desemnează, de asemenea, minorul care este lăsat neînsoțit după intrarea pe teritoriul Republicii Moldova. De asemenea, art. 85, 86 și 87 din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova stabilește regimul juridic al străinilor minori aflați pe teritoriul Republicii Moldova fără reprezentanții lor legali, accesul la educație, și condițiile de repatriere.
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a găsi o soluție durabilă pe baza unei evaluări individuale a intereselor copilului.		Compatibil	Art. 29 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prevede că statul asigură protecție și asistență copiilor victime sau prezumate victime, de la apariția temeiurilor de risc și până la integrarea și reabilitarea deplină, iar în lipsa îngrijirii părintești, autoritatea tutelară numește un tutore care ia decizii în interesul copilului și participă la toate acțiunile procesual-penale și judiciare. Alte măsuri prevăd cazare adecvată, perioadă de reflecție, acces la educație și protecție pe termen lung, toate adaptate nevoilor individuale ale copilului. Prin urmare, legislația Republicii Moldova prevede explicit evaluarea intereselor copilului și luarea de măsuri individualizate pentru reabilitare și integrare. Soluțiile sunt orientate spre interesul superior al copilului și asigură continuitate și durabilitate a protecției.
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se desemnează,		Compatibil	A se vedea art. 29 alin. (4) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

dacă este cazul, un tutore pentru copiii victime neînsoțiți ale traficului de persoane.			
(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cadrul cercetărilor și procedurilor penale, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar relevant, autoritățile competente numesc un reprezentant în cazul în care copilul este neînsoțit sau separat de familia sa.		Compatibil	A se vedea art. 29 alin. (4) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și art. 77 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003.
(5) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 14 și 15.		Compatibil	A se vedea art. 29 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane care stabilește măsuri generale de protecție și asistență pentru copii victime, inclusiv pentru cei neînsoțiți.
<i>Articolul 17</i> Despăgubirile acordate victimelor Statele membre se asigură că victimele traficului de persoane au acces la mecanismele existente de despăgubire a victimelor infracțiunilor violente săvârșite cu intenție. Statele membre pot institui un fond național pentru victime sau un instrument similar, în conformitate cu legislația lor națională, pentru a plăti despăgubiri victimelor.		Compatibil	Potrivit art. 23 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, victimele au dreptul la reparația prejudiciului „în condițiile legii”. Potrivit art. 58 din Codul de procedură penală nr. 122/2002, victima traficului de ființe umane are dreptul la hotărâre judecătorească privind compensarea prejudiciului. Dreptul la protecție și compensare se aplică imediat după identificarea victimei. Astfel, Republica Moldova utilizează mecanismele judiciare existente și dreptul la reparație ca mijloc de asigurare a despăgubirilor pentru victimele traficului de persoane, conform Legii nr. 241/2005 (Art. 23) și Codului de procedură penală nr. 122/2002 (Art. 58). Pentru daunele materiale și morale suferite ca urmare a infracțiunilor, victimele infracțiunilor au dreptul la despăgubiri care pot fi obținute fie prin inițierea unei acțiuni civile împotriva făptuitorului în cadrul sau

			concomitent cu procedura penală sau separat în procedură civilă, fie prin obținerea unei despăgubiri financiare acordate de stat. Dispozițiile legale relevante se regăsesc în Codul de procedură penală nr. 122/2003 și în Legea nr. 137/2016 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor. În cadrul procesului penal, obiectivul principal este tragerea la răspundere a persoanelor care au săvârșit infracțiunea. În același timp, conduita infracțională este susceptibilă de a genera prejudicii atât materiale, cât și morale. Persoana care a cauzat prin fapta sa o daună altei persoane este obligată să repare dauna, ceea ce implică corelativ dreptul celui prejudiciat de a solicita repararea prejudiciului. Dreptul respectiv se poate realiza prin constituirea victimei în calitate de parte civilă în cadrul procesului penal potrivit prevederilor art. 61 din CPP și înaintarea acțiunii civile în cadrul procesului penal potrivit prevederilor art. 219, alin. (1) CPP sau pe cale separată în procesul civil, art. 221, alin. (5) CPP. Dreptul la repararea prejudiciului este conferit și de art. 19 și 2033-2034 din Codul civil al Republicii Moldova. Prin urmare, prevederile naționale asigură cerințele de acces la despăgubiri. Totodată, Legea nr. 137/2016 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor, care a intrat în vigoare în ianuarie 2018, prevede înființarea unei scheme de compensații de stat pentru victime.
Articolul 18 Prevenirea (1) Statele membre iau măsurile corespunzătoare, precum educarea, formarea profesională și campaniile, ținând seama de particularitățile diferitelor forme de exploatare și acordând o atenție deosebită dimensiunii online, după caz, pentru		Compatibil	A se vedea art. 6, 8-10, 12 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Astfel, potrivit normelor enunțate, Republica Moldova asigură educație și formare profesională prin programe și instruire destinate funcționarilor și persoanelor vulnerabile. Campaniile publice de prevenire și sensibilizare sunt organizate la nivel național și local, cu implicarea mass-media și a organizațiilor necomerciale. Activitățile acoperă diferitele forme de exploatare, inclusiv aspectul online, prin informarea și instruirea specifică. Mecanismele instituționale (Comitetul național, comisiile teritoriale) asigură coordonarea și monitorizarea acțiunilor de prevenire.

a descuraja și a reduce cererea care favorizează toate formele de exploatare care au legătură cu traficul de persoane.			
(2) Statele membre iau măsuri adecvate, care țin seama de dimensiunea de gen și sunt adaptate copiilor, inclusiv prin intermediul internetului, cum ar fi campanii de informare și de sensibilizare, programe de cercetare și de educare, inclusiv promovarea alfabetizării și a competențelor digitale, și, după caz, în cooperare cu organizațiile relevante ale societății civile și cu alte părți interesate, cum ar fi sectorul privat, cu scopul de a sensibiliza și de a reduce riscul ca persoanele, în special copiii și persoanele cu dizabilități, să devină victime ale traficului de persoane.		Compatibil	A se vedea art. 6, 8-10, 12 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Astfel, potrivit normelor enunțate, Republica Moldova asigură educație și formare profesională prin programe și instruiți destinate funcționarilor și persoanelor vulnerabile. Campaniile publice de prevenire și sensibilizare sunt organizate la nivel național și local, cu implicarea mass-media și a organizațiilor necomerciale. Activitățile acoperă diferitele forme de exploatare, inclusiv aspectul online, prin informarea și instruirea specifică. Mecanismele instituționale (Comitetul național, comisiile teritoriale) asigură coordonarea și monitorizarea acțiunilor de prevenire.
<i>Articolul 18a</i> Infracțiunile privind utilizarea serviciilor prestate de o victimă a traficului de persoane (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazul în care este un act intenționat, utilizarea serviciilor prestate de o victimă a unei infracțiuni menționate la articolul 2	<i>Art. II - Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i> 4. <i>La articolul 165¹: dispoziția alineatului (1) va avea următorul cuprins:</i> <i>„(1) Utilizarea produselor și/sau serviciilor care constituie rezultatul exploatarei în infracțiunea de trafic de ființe umane, prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victima</i>	Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 incriminează fapta de utilizare a rezultatelor muncii sau serviciilor unei persoane care este victimă a traficului de ființe umane sau trafic de copii la art. 165¹ și art. 206¹. Totodată, se impune necesitatea ajustării articolelor 165¹ și 206¹, reieșind din obiectul material al componenței de infracțiune, pentru a înlătura paralelismul juridic existen la moment.

constituie o infracțiune atunci când victima este exploatată pentru a presta serviciile respective și utilizatorul serviciilor are cunoștință de faptul că persoana care prestează serviciul este victimă a unei infracțiuni menționate la articolul 2.	<i>acestei infracțiuni, dacă această faptă nu întrunește elementele traficului de ființe umane.”</i> <i>la alineatul (2) textul „a infracțiunilor de trafic de ființe umane sau ale traficului de copii, a ajutat la descoperirea infracțiunilor respective sau a contribuit activ la cercetarea acestor cazuri” se înlocuiește cu textul „a infracțiunii de trafic de ființe umane, a ajutat la descoperirea infracțiunii respective sau a contribuit activ la cercetarea cazului”:</i> <i>7. Articolul 206¹: la alineatul (1) textul „ traficului de ființe umane sau ale” de exclus; alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere penală dacă a declarat benevol despre comiterea de către alte persoane a infracțiunii de trafic de copii, a ajutat la descoperirea acesteia sau a contribuit activ la cercetarea cazului.”.</i>		
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că o infracțiune, astfel cum este stabilită în conformitate cu alineatul (1), este pedepsită prin aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare.		Compatibil	A se vedea sancțiunile prevăzute de art. 165¹ și 206¹ din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002.
Articolul 18b Formarea		Compatibil	A se vedea art. 14 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

(1) Statele membre promovează sau oferă formare periodică și specializată profesioniștilor care ar putea să intre în contact cu victimele sau cu potențialele victime ale traficului de persoane, inclusiv agenții de poliție din prima linie, personalul instanțelor, serviciile de asistență și sprijin, inspectorii de muncă, serviciile sociale și lucrătorii din domeniul sănătății, cu scopul de a le permite să prevină și să combată traficul de persoane și să evite victimizarea secundară, precum și să depisteze, să identifice, să asiste, să sprijine și să protejeze victimele. O astfel de formare se bazează pe drepturile omului, este centrată pe victime, ține seama de dimensiunea de gen, de dizabilitate și de nevoile specifice ale copiilor.			
(2) Fără a aduce atingere independenței judiciare și diferențelor de organizare a sistemului judiciar din Uniune, statele membre încurajează formarea, atât generală, cât și specializată, a judecătorilor și a procurorilor implicați în proceduri penale, cu scopul de a le permite să prevină și să combată traficul de persoane și să evite victimizarea secundară, precum și să depisteze, să identifice, să asiste,		Compatibil	A se vedea art. 14 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Totodată, conform pct. 31 din Programul pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024/2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 715/2025, judecătorii și procurorii sunt instruiți sistematic conform planurilor de formare continuă ale Institutului Național al Justiției, cu accent pe modificările în legislație, necesitatea aplicării uniforme a legislației, cunoașterea actelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești naționale și internaționale.

să sprijine și să protejeze victimele. O astfel de formare se bazează pe drepturile omului, este centrată pe victime, ține seama de dimensiunea de gen, de dizabilitate și de nevoile specifice ale copiilor.			
<i>Articolul 19</i> Coordonatorii naționali pentru combaterea traficului de persoane sau mecanisme echivalente și organisme independente (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui coordonatori naționali pentru combaterea traficului de persoane sau mecanisme echivalente și a le dota cu resursele adecvate necesare pentru a-și îndeplini în mod eficace funcțiile. Coordonatorul național pentru combaterea traficului de persoane sau mecanismul echivalent colaborează cu organismele și agențiile naționale, regionale și locale relevante, în special cu autoritățile de aplicare a legii, cu mecanismele naționale de îndrumare și cu organizațiile relevante ale societății civile care activează în acest domeniu.		Compatibil	A se vedea art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Astfel, coordonatorul național pentru combaterea traficului de persoane în Republica Moldova este Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane care coordonează activitatea de prevenire și combatere a TFU, asigură cooperarea autorităților administrației publice cu organizații internaționale, organizații necomerciale, cu alte instituții și cu reprezentanți ai societății civile. La nivel teritorial, activitatea este coordonată de comisiile teritoriale.
(2)		Compatibil	A se vedea art. 8 alin. (4) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

Sarcinile coordonatorilor naționali pentru combaterea traficului de persoane sau ale mecanismelor echivalente includ realizarea unor evaluări ale tendințelor în materie de trafic de persoane, măsurarea rezultatelor acțiunilor de combatere a traficului de persoane, inclusiv colectarea de date statistice în strânsă cooperare cu organizațiile relevante ale societății civile care activează în acest domeniu și prezentarea de rapoarte. Sarcinile coordonatorilor naționali pentru combaterea traficului de persoane sau ale mecanismelor echivalente mai pot include următoarele: (a) elaborarea unor planuri de răspuns pentru situații neprevăzute, cu scopul de a preveni amenințarea reprezentată de traficul de persoane în cazul unor urgențe majore; (b) promovarea, coordonarea și, după caz, finanțarea programelor de combatere a traficului de persoane.			
(3) Statele membre pot institui, de asemenea, organisme independente al căror rol poate include monitorizarea punerii în aplicare și a impactului acțiunilor de combatere a traficului de		Compatibil	Conform art. 8 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, funcțiile de monitorizare și coordonare sunt realizate de Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane, care coordonează autoritățile publice, implementează Planul național, colectează și analizează date statistice, monitorizează rezultatele și raportează Guvernului.

persoane, prezentarea de rapoarte cu privire la chestiuni care necesită o atenție specială din partea autorităților naționale competente și efectuarea de evaluări ale cauzelor profunde și ale tendințelor traficului de persoane. În cazul în care se instituie un astfel de organism independent, statele membre îi pot atribui una sau mai multe dintre sarcinile menționate la alineatul (2).			Totodată, conform art. 1 alin. (2) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanului), Avocatul Poporului este o instituție autonomă și independentă, care monitorizează respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv a victimelor traficului de persoane; dispune de dreptul de acces la informații, documente și în instituții publice și private relevante; dreptul de a prezenta rapoarte și formula propuneri privind protecția drepturilor fundamentale. Organizațiile societății civile de profil desfășoară, de asemenea, activități de monitorizare, analize și rapoarte privind prevenirea și combaterea traficului de persoane. Astfel, deși Republica Moldova nu dispune de un organism independent împuternicit cu rolul de a monitoriza impactul acțiunilor de combatere a traficului de ființe umane, entitățile arătate mai sus acoperă necesitatea stabilită prin art. 19 alin. (3) din Directivă.
<i>Articolul 19a</i> Colectarea datelor și statistici (1) Statele membre se asigură că există un sistem pentru înregistrarea, producerea și furnizarea de date statistice anonimizate pentru a monitoriza eficacitatea sistemelor lor de combatere a infracțiunilor menționate în prezenta directivă.		Compatibil	Conform art. 8 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane colectează și analizează date statistice la nivel național privind traficul de persoane, inclusiv evoluția cazurilor, măsurile de protecție și rezultatele implementării politicilor naționale. Datele sunt centralizate din diverse surse, și anume organe de drept, instituții publice, comisii teritoriale și organizații ale societății civile.
(2) Datele statistice menționate la alineatul (1) includ, cel puțin, datele disponibile la nivel central privind: (a) numărul victimelor identificate și prezumate înregistrate ale infracțiunilor menționate la		Compatibil	A se vedea art. 11 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane care statuează atribuțiile organelor de drept în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. Ministerul Afacerilor Interne colectează, gestionează și analizează date despre traficul de ființe umane, asigurând protecția victimelor și raportarea statistică. Procuratura Generală și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale realizează urmărirea penală, coordonează

articolul 2, defalcat în funcție de organizația care le înregistrează, sex, grupe de vârstă (copil/adult), cetățenie și formă de exploatare, în conformitate cu dreptul și practicile interne; (b) numărul persoanelor suspectate de infracțiunile menționate la articolul 2, defalcat în funcție de sex, grupe de vârstă (copil/adult), cetățenie și formă de exploatare; (c) numărul persoanelor urmărite penal pentru infracțiunile menționate la articolul 2, defalcat în funcție de sex, grupe de vârstă (copil/adult), cetățenie, formă de exploatare și natura deciziei definitive de începere a urmăririi penale; (d) numărul deciziilor de urmărire penală (de exemplu, acuzații pentru infracțiunile menționate la articolul 2, acuzații pentru alte infracțiuni, decizii de nepunere sub acuzare, altele); (e) numărul persoanelor condamnate pentru infracțiunile menționate la articolul 2, defalcat în funcție de sex, grupe de vârstă (copil/adult) și cetățenie; (f) numărul hotărârilor judecătorești (de exemplu, hotărâri de achitare,			investigarea cauzelor, monitorizează respectarea drepturilor victimelor și furnizează rapoarte statistice; Este creată o bază de date centralizată, administrată de MAI, care permite actualizarea continuă a informațiilor privind victimele și suspecții traficului de persoane, cu respectarea confidențialității datelor; Datele sunt prezentate semestrial de instituții pe paginile lor web și anual de Comitetul Național, iar consiliul coordonator din cadrul Procuraturii asigură colectarea și verificarea informațiilor statistice, conform termenelor prevăzute în lege (rapoarte până pe 15 ianuarie, prezentare Comitetului Național până pe 15 februarie); Sistemul permite defalcări detaliate pe sex, vârstă, cetățenie și tip de infracțiune; Datele dezagregate conform criteriilor enumerate în Directivă sunt disponibile în rapoartele anuale ale Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane – www.antitrafic.gov.md.
---	--	--	--

hotărâri de condamnare, altele) pentru infracțiunile menționate la articolul 2; (g) numărul persoanelor suspectate, al persoanelor urmărite penal și al persoanelor condamnate pentru infracțiunile menționate la articolul 18a alineatul (1), defalcăt în funcție de sex și grupe de vârstă (copil/adult).			
(3) Statele membre transmit anual Comisiei, în principiu până la data de 30 septembrie și, dacă nu este posibil, cel târziu până la data de 31 decembrie a fiecărui an, datele statistice menționate la alineatul (2) pentru anul precedent.		Prevedere UE neaplicabilă	Prevedere aplicabilă statelor membre UE. Republica Moldova colectează date statistice privind traficul de ființe umane prin intermediul Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane, care primește informații de la organele de drept, autoritățile publice, comisiile teritoriale și organizațiile societății civile – art. 8 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Comitetul național întocmește rapoarte anuale privind activitatea de prevenire, combatere și protecție a victimelor traficului de persoane. Aceste date includ evaluarea cazurilor, statistici despre victime și infracțiuni, măsuri de protecție și rezultatele implementării Planului național etc. Astfel, deși Republica Moldova nu este membră UE, mecanismul intern de raportare existent este compatibil cu principiul transmiterii anuale a datelor statistice, demonstrând capacitatea de a furniza astfel de date către organisme internaționale sau Comisiei Europene.
<i>Articolul 19b</i> Planurile de acțiune naționale pentru combaterea traficului de persoane (1)		Compatibil	Potrivit art. 7 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, în vederea stabilirii modalităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și de protecție a victimelor, Guvernul aprobă Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane. Elaborarea planului este coordonată de Secretariatul permanent al Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de

Statele membre adoptă până la 15 iulie 2028 planurile lor de acțiune naționale pentru combaterea traficului de persoane, elaborate și puse în aplicare cu consultarea coordonatorilor naționali pentru combaterea traficului de persoane sau a mecanismelor echivalente menționate la articolul 19, a organismelor independente și a părților interesate relevante care își desfășoară activitatea în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane. Statele membre se asigură că planurile de acțiune naționale sunt revizuite și actualizate la intervale regulate de cel mult cinci ani.			Ființe Umane, pe baza propunerilor autorităților publice centrale și locale, a organizațiilor societății civile și a organizațiilor internaționale. În prezent, în vederea executării art. 7 din Legea nr. 241/2005, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 715/2023 cu privire la aprobarea Programului pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru perioada 2024-2028.
(2) Planurile de acțiune naționale pentru combaterea traficului de persoane pot conține următoarele elemente: (a) obiective, priorități și măsuri în materie de combatere a traficului de persoane pentru toate formele de exploatare, inclusiv măsuri specifice pentru copiii victime; (b) măsuri preventive, cum ar fi educarea, campaniile de sensibilizare și formarea, precum și măsuri preventive ca parte a răspunsului de urgență la riscurile de trafic de		Compatibil	Programul pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane al Republicii Moldova pentru anii 2024–2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 715/2023, este pe deplin compatibil cu cerințele Directivei, întrucât conține toate elementele prevăzute: (a) Obiective, priorități și măsuri pentru toate formele de exploatare, inclusiv obiective și acțiuni dedicate copiilor victime; (b) Măsuri preventive prin educație, campanii de sensibilizare, instruire, precum și prevederi privind răspunsul la situațiile de criză care pot genera riscuri de trafic; (c) Consolidarea luptei împotriva traficului, prin ajustarea cadrului normativ, fortificarea capacităților instituțiilor responsabile, îmbunătățirea cercetărilor și urmăririlor penale, precum și a cooperării transfrontaliere, inclusiv cu statele UE; (d) Identificarea timpurie și protecția victimelor, cu accent pe accesul la servicii de asistență juridică, socială și psihologică, garantată de stat;

persoane cauzate de crizele umanitare, după caz; (c) măsuri de consolidare a luptei împotriva traficului de persoane, inclusiv de îmbunătățire a cercetărilor și urmăririlor penale în cazurile de trafic de persoane, precum și de îmbunătățire a cooperării transfrontaliere; (d) măsuri de consolidare a identificării timpurii a victimelor traficului de persoane, precum și a asistenței, sprijinului și protecției acordate acestora; (e) proceduri pentru monitorizarea și evaluarea periodică a punerii în aplicare a planurilor de acțiune naționale pentru combaterea traficului de persoane.			(e) Proceduri clare de monitorizare și evaluare, care includ monitorizare semestrială și anuală, evaluare intermediară după trei ani și evaluare finală, cu rapoarte analitice și corective. Astfel, Programul național 2024–2028 respectă în totalitate structura și cerințele Directivei, asigurând o abordare integrată și aliniată la standardele europene și internaționale.
(3) Statele membre transmit Comisiei planurile lor de acțiune naționale și orice actualizări ale acestora în termen de trei luni de la adoptarea lor.		Prevedere UE neaplicabile	Prevedere aplicabilă statelor membre UE.
4) Planurile de acțiune naționale pentru combaterea traficului de persoane se pun la dispoziția publicului.		Compatibil	Hotărârea Guvernului nr. 715/2023 privind aprobarea Programului pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024–2028 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 422-425, art. 1018, la data de 10 noiembrie 2023, asigurând astfel accesul publicului la planul național.
Articolul 20		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.

Coordonarea strategiei Uniunii de combatere a traficului de persoane (1) Pentru a contribui la o strategie coordonată și consolidată a Uniunii de combatere a traficului de persoane, statele membre facilitează îndeplinirea sarcinilor coordonatorului UE pentru combaterea traficului de persoane. În special, statele membre transmit coordonatorului UE pentru combaterea traficului de persoane cel puțin informațiile menționate la articolul 19.			
(2) Pentru a asigura o abordare coerentă și cuprinzătoare, coordonatorul UE pentru combaterea traficului de persoane asigură coordonarea cu coordonatorii naționali pentru combaterea traficului de persoane sau cu mecanismele echivalente, cu organismele independente, cu agențiile Uniunii și cu organizațiile relevante ale societății civile care își desfășoară activitatea în domeniu, inclusiv în scopul contribuției coordonatorului UE pentru combaterea traficului de persoane la raportarea efectuată de Comisie din doi în doi ani cu privire la progresele		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.

înregistrate în combaterea traficului de persoane.			
<i>Articolul 21</i> Înlocuirea Deciziei-cadru 2002/629/JAI Decizia-cadru 2002/629/JAI privind combaterea traficului de persoane se înlocuiește în ceea ce privește statele membre participante la adoptarea prezentei directive, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre referitoare la termenul-limită de transpunere a deciziei-cadru în dreptul intern. În ceea ce privește statele membre participante la adoptarea prezentei directive, trimerile la Decizia-cadru 2002/629/JAI se interpretează ca trimeri la prezenta directivă.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.
<i>Articolul 22</i> Transpunerea (1) Statele membre pun în aplicare legile, regulamentele și dispozițiile administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la data de 6 aprilie 2013.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.
(2)		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.

Statele membre transmit Comisiei textul dispozițiilor care transpun în dreptul intern obligațiile care le revin în conformitate cu prezenta directivă.			
(3) Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.
<i>Articolul 23</i> Raportarea (1) Până la data de 6 aprilie 2015, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive, inclusiv o descriere a măsurilor luate în temeiul articolului 18 alineatul (4), raport însoțit, dacă este necesar, de propuneri legislative.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.
(2) Până la data de 6 aprilie 2016, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a impactului dreptului intern		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.

actual care incriminează utilizarea serviciilor care fac obiectul exploatării traficului de persoane asupra prevenirii traficului de persoane, însoțit, dacă este necesar, de propuneri corespunzătoare.			
(3) Până la 15 iulie 2030, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au adoptat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive, precum și a impactului unor astfel de măsuri.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.
<i>Articolul 24</i> Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> .		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.
<i>Articolul 25</i> Destinatarii Prezenta directivă se adresează statelor membre, în conformitate cu tratatele.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile sunt aplicabile statelor membre ale UE.